

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 76 JUNY 2016

Revista gratuïta

CALIDOSCOPI

150 anys del Cor de Maria

■ L'ENTREVISTA

ROSER GARRIGA i ISABEL BARCELÓ,
mestres, parlen de les experiències
viscudes al món de l'ensenyament i
del futur del projecte de la Fundació
Cor de Maria – Sant Josep

■ CONTRASTOS

Rafael Patxot i Ferrer i M. del Carme
Maynegre i Juanals

■ LES IMATGES

El pas del temps implica canvi

■ EL TINGLADO

Pati de l'escola Cor de Maria.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

EN AQUEST NÚMERO...

■ PRESENTACIÓ	03
■ CALIDOSCOPI	
El pas del temps implica canvi	04
El punt de vista	06
Les imatges.....	34
L'entrevista. Roser Garriga i Isabel Barceló	40
Contrastos	46
■ EL TINGLADO	48
■ DIRECTORI	59

EDICIÓ

AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
www.guixols.cat

REDACCIÓ

ARXIU MUNICIPAL
SERVEI DE PUBLICACIONS D'ARXIU
C/ta. de Girona, 45-47
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel. 972 32 25 93

COORDINACIÓ

M. ÀNGELS SUQUET, MARTA GUILLÉN, ENRIC SALA

CONSELL DE REDACCIÓ

L'EQUIP DIRECTIU DEL CE COR DE MARIA – SANT JOSEP

COL·LABORADORS

AMPA DEL CE COR DE MARIA – SANT JOSEP, ANNA ALBERTÍ, ISABEL BARCELÓ, MAGDALENA CODONY, CÈLIA CORONEL, EQUIP DIRECTIU DEL CE COR DE MARIA – SANT JOSEP, ROSER GARRIGA, MARTA GUILLÉN, ÚRSULA JOVÉ, LAURA MINGORANCE, MARGARIDA OLIVER, LLUÍS PALAHÍ, JORDI ROS, M. ÀNGELS SUQUET

FOTO DE LA PORTADA

CELEBRACIÓ DEL DIA DE L'ESCOLA COR DE MARIA, EL MES DE MAIG DE 1962. PROCEDÈNCIA: FUNDACIÓ COR DE MARIA – SANT JOSEP (AUTOR: DESCONEGUT)

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

ELISENDA LORÉS I MIREIA TRULL

DISSENY I MAQUETACIÓ

DOSIS DISSENY

IMPRESSIÓ

GRÀFIQUES BIGAS

ISSN 2013-0813
DIPÒSIT LEGAL: GI-1.611-89

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny, fotografies, dibuixos i estadístiques, no pot ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa de cap manera ni per cap mitjà (electrònic, mecànic, òptic, de gravació o bé fotocòpia) sense autorització prèvia de l'autor i editor.

MILLOR INICIATIVA
DE COMUNICACIÓ
INSTITUCIONAL
2014

Premis
Carles Rahola
de Comunicació Local

Logotips de la Fundació Cor de Maria – Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols

PRESENTACIÓ El pas del temps implica canvi. La nostra escola té 150 anys d'experiència, ha passat per diferents èpoques amb més o menys dificultats, ha viscut canvis socials, polítics i econòmics rellevants, s'ha adaptat a les modificacions de la normativa d'ensenyament, que han estat infinites al llarg de la seva vida. Sempre ha intentat buscar la continuïtat de la seva tasca: l'educació i la formació dels seus alumnes, impregnats d'uns valors humans i d'uns principis cristians.

Avui dia es treballa, des de l'escola, per una societat més justa i solidària, on tothom tingui els mateixos drets i oportunitats, favorable per al seu desenvolupament com a persones i ciutadans. L'escola és viva i s'ha anat adaptant a les necessitats dels seus alumnes i de la societat.

L'EQUIP DIRECTIU

CALIDOSCOPI

El pas del temps implica canvi

"Formar-se no és gens fàcil, però reformar-se ho és menys encara." En aquesta breu frase del polifacètic Jean Cocteau (1889-1963) es recull l'essència del que es transmet en aquest L'ARJAU, dedicat al 150è aniversari del centre educatiu Cor de Maria. Per una part, és innegable la dificultat que en si mateixa comporta la formació, tant pels alumnes com pels docents, que per ensenyar no han de deixar mai d'aprendre. Per una altra part, aquesta celebració ha estat l'excusa per revisar la història de l'escola i veure l'esforç que s'ha dut a terme al llarg del temps per renovar el projecte i donar-li continuïtat. Aquest treball actualment es continua fent amb intensitat i vocació, com bé s'explica en els escrits que formen part d'aquesta revista. Magdalena Codony ressegueix els canvis més significatius, especialment durant el segle XXI, alhora que exposa els plantejaments de futur. Úrsula Jové explica la història de l'escola i Roser Garriga, la de la comunitat religiosa que en tingué cura fins al 2010. L'equip directiu parla del projecte educatiu del centre i la Marta Guillen remarca la importància pedagògica de la relació de l'escola amb l'entorn. L'AMPA de l'escola defineix el seu paper dins la comunitat educativa i la manera com els pares s'impliquen en l'educació dels fills. A l'entrevista, Isabel Barceló i Roser Garriga ens parlen de la seva experiència i dels seus records a l'escola. A la secció del Tinglado, hem volgut recollir vivències i opinions de professors i alumnes. Així, Anna Albertí evoca els canvis que hi hagué quan la direcció del centre va recaure en mans de seglars i Margarida Oliver del pas a la coeducació. Lluís Palahí i Jordi Ros recorden com era l'escola abans, mentre que la Laura Mingorance, la Cèlia Coronel i els alumnes de cinquè parlen de l'escola que viuen ara. La Marta Guillén i l'equip directiu fan la crònica dels actes que s'han organitzat amb motiu de la commemoració d'aquest aniversari en el qual s'ha bolcat l'escola en pes.

CALIDOSCOPI

EL PUNT DE VISTA

Vist per la **FUNDACIÓ** EN EL 150è ANIVERSARI DE L'ESCOLA COR DE MARIA. ENCARANT EL FUTUR. La commemoració del naixement del centre educatiu Cor de Maria ha estat motiu per organitzar un nodrit programa que s'ha desenvolupat al llarg d'aquest curs 2015-2016 i en què han participat la comunitat educativa i també les famílies. Alhora, l'aniversari ha propiciat l'avinentsa per revisar la història de l'escola i analitzar com s'ha anat transformant, al llarg de tots aquests anys, per mantenir-se fidel als objectius inicials, tot adaptant-se a les noves circumstàncies. Després d'esdevenir fundació, l'any 2005, la institució no ha deixat de renovar-se de cap a peus, també pedagògicament.

L'escola Cor de Maria de la nostra ciutat, Sant Feliu de Guíxols, compleix el 150è aniversari. Però, el seu funcionament és més antic. Les *Beates Blanques*, presidides per la guixolenc Maria Joaquina Geli i Aligós, la van fundar el 1845 com a escola de nenes, vint anys abans que es transformés en el col·legi Cor de Maria. D'això ja en fa 150 anys, quan el primer de maig de 1865, amb l'assistència de diferents autoritats de la població, l'alcalde Rafael Patxot Ferrer va apadrinar les vuit *Beates Blanques* que passaven a ser religioses de la congregació Cor de Maria. El Dr. Joaquim Masmitjà, fundador de la congregació i de les escoles Cor de Maria, va presidir la solemne eucaristia. Mossèn Joaquim Masmitjà va posar al davant de la comunitat de Sant Feliu Maria Joaquina Geli, per deferència a la seva venerable ancianitat plena de virtuts, i perquè havia estat la fundadora del beateri i, també, la priora. La convivència i la unió de la comunitat va ser exemplar, gràcies a la bona voluntat d'unes i altres, i va permetre aquest miracle de concòrdia, d'harmonia

Equip docent de la Fundació Cor de Maria – Sant Josep. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

L'escola va anar seguint la seva labor durant els segles XIX i XX, entre encerts, goigs i esdeveniments difícils i luctuosos, com la revolució del 1868, la Setmana Tràgica, la dictadura de Primo de Rivera, la guerra del 1936 i la llarga i fosca dictadura...

i d'unió fraterna, cosa no gens fàcil. L'escola va anar seguint la seva labor durant els segles XIX i XX, entre encerts, goigs i esdeveniments difícils i luctuosos, com la revolució del 1868, la Setmana Tràgica, la dictadura de Primo de Rivera, la guerra del 1936 i la llarga i fosca dictadura...

Façanes de les escoles Cor de Maria i Sant Josep. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

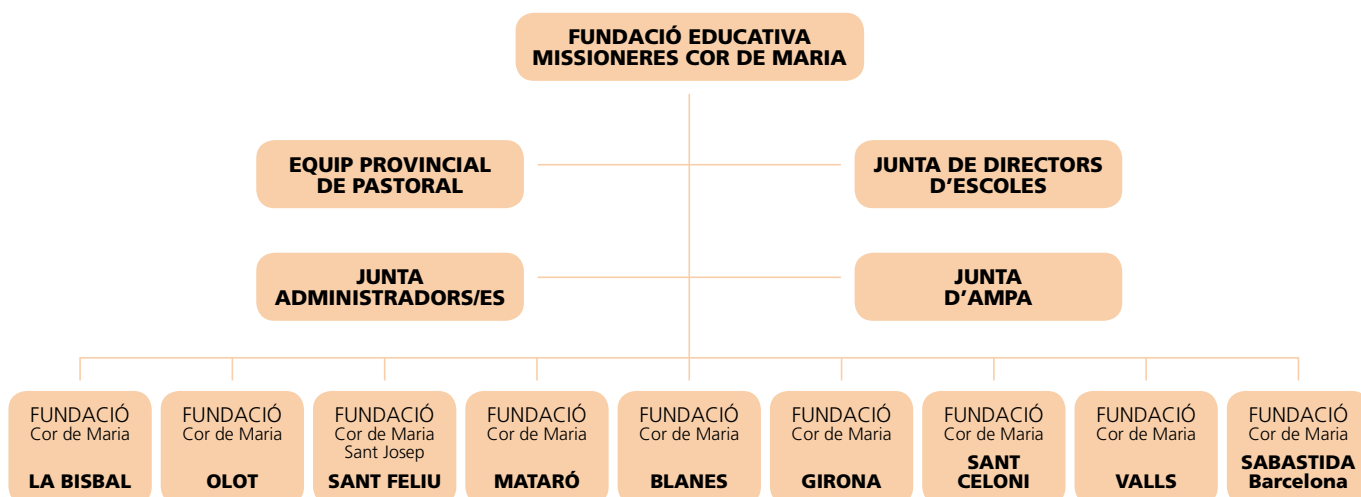
Als inicis del s. XXI, la història de l'escola dona un pas endavant per superar les dificultats de la congregació que, amb creativitat, busca com aconseguir la continuïtat de l'escola de Sant Feliu i de les altres escoles Cor de Maria de Catalunya, davant els reptes que es presenten en aquests temps nous. El 2001, després de l'estudi fet per les Missioneres Cor de Maria sobre el conjunt d'escoles de Catalunya, dona el seu primer fruit amb la constitució de la primera Fundació Cor de Maria a l'escola de la Bisbal. El 2002 la segueix l'escola Cor de Maria d'Olot, després la de Sant Feliu de Guíxols i finalment, la resta d'escoles de la congregació a Catalunya. La fundació de Sant Feliu de Guíxols té el nom oficial de Fundació Privada Cor de Maria - Sant Josep, i engloba, com diu el seu nom, l'escola diocesana de Sant Josep, la qual va ser fundada el 1882 pels germans de La Salle que la van regir fins a l'any 1972, any en què va passar a ser diocesana. D'aquesta Fundació, constituïda l'any 2005, n'és president del Patronat el bisbe de Girona i vicepresidenta la superiora provincial de les Missioneres Cor de Maria. És l'any 2005 quan comença la tercera etapa de la història de l'escola Cor de Maria, quan es constitueix la fundació i el Patronat pren la torxa de la titularitat i quan, amb esperança il·lusionada, s'opta per una *educació de futur*.

La Fundació Educativa és com la cúpula que aixopluga tot l'edifici de les nou fundacions perquè es conservin els centres educatius en el temps i en l'esperit inicial

Un cop fundades successivament les escoles Cor de Maria, calia tenir-ne cura i vetllar perquè perdurés el carisma i l'esperit d'aquests centres. Les persones que integren els patronats de cada escola saben que no són vitalicis i que sovint hi ha canvis, per diversos motius, precisament per aquesta raó, es fa necessari crear la Fundació Educativa Cor de Maria per preservar el tarannà fundacional. La Fundació Educativa és com la cúpula que aixopluga tot l'edifici de les nou fundacions perquè es conservin els centres educatius en el temps i en l'esperit inicial. La presidenta del Patronat de la Fundació Educativa és la superiora provincial de les Missioneres Cor de Maria, M. Magdalena Codony. Hi ha un gerent que s'encarrega de la gestió diària de les escoles i de les fundacions: és el qui proposa les línies d'actuació i coordina l'acció conjunta dels col·legis de Catalunya, amb molt de diàleg. El Sr. Albert Vancells va fer una gran labor en crear i consolidar les nou fundacions, labor que continua desenvolupant.

Aquest és l'organigrama de les fundacions i escoles Cor de Maria – Sant Josep, totes estan relacionades per la Fundació Educativa Cor de Maria amb la voluntat de diàleg, d'aportar i de rebre com indiquen les fletxes que comuniquen tots els equips, juntes i fundacions locals entre si i amb la Fundació Educativa Cor de Maria. Seguint la línia educativa del Dr. Masmitjà, adaptada als temps actuals, treballem a fi que els alumnes arribin a ser competents també en la dimensió més humana i espiritual, potenciant el respecte envers ells mateixos, les altres persones i l'entorn social. Un equip de professorat laic i seglar és impulsor i responsable de la pastoral de les escoles.

Patronat de la Fundació Cor de Maria – Sant Josep. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

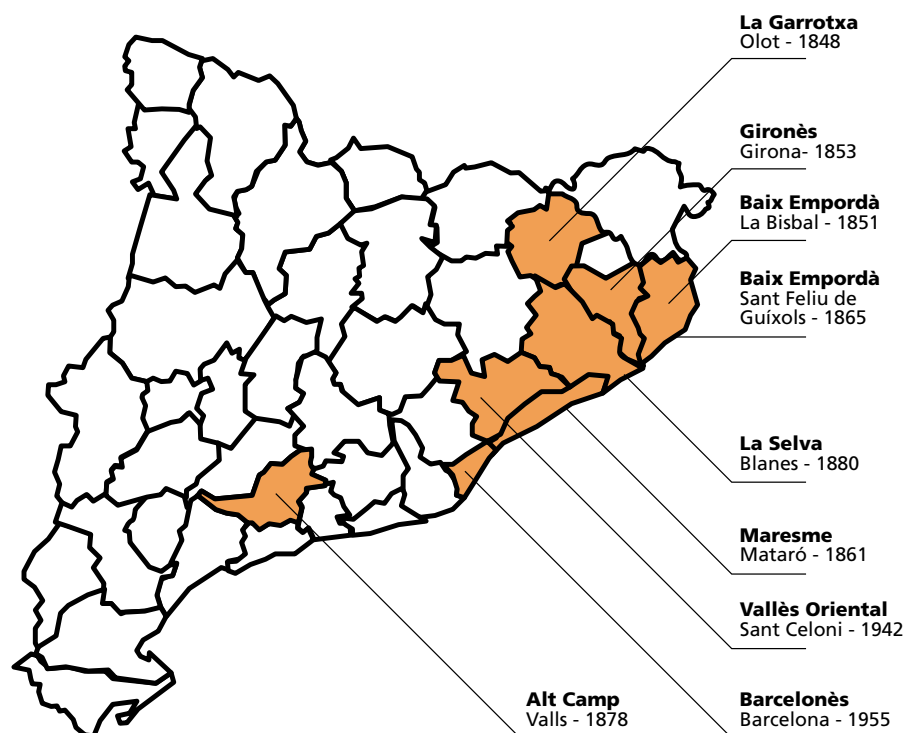
EL PROJECTE PEDAGÒGIC DE LES DEU ESCOLES COR DE MARIA I SANT JOSEP ES BASA EN QUATRE PILARS

**Pastoral:
educar en
valors**

**Prioritat de re-
lació permanent
amb les famílies**

**Presència
de les
tecnologies**

**Escola multi-
lingüe (anglès,
francès, etc.)**

Eduquem en els valors propis de les societats obertes, els valors de la Declaració Universal dels Drets Humans que són també evangèlics. L'adquisició d'aquests valors ajuda la persona a esdevenir competent emocionalment i espiritualment. La competència espiritual s'anomena *la novena competència* en l'educació integral de l'alumnat.

M. Magdalena Codony Baranera
Superiora provincial de les Missioneres Cor de Maria

Vist per la **RECERCA** HISTÒRIA DE LA NOSTRA ESCOLA. L'escola Cor de Maria és la més antiga que hi ha a Sant Feliu de Guíxols, enguany fa 150 anys. No obstant això, ja en feia 20 que les *Beates Blanques* havien construït aquella escola amb el propòsit d'educar nenes a Sant Feliu de Guíxols. Al segle XIX, la ciutat vivia un moment de gran creixement, a causa de la puixança de la indústria del suro. Entre 1860 i 1900, la població va passar de 5.487 veïns a 11.333. Mentre les classes benestants gaudien d'una vida de luxe i rebien una bona educació, els treballadors s'organitzaven en societats per poder tenir lleure i cultura. Tanmateix, les dones i les nenes en quedaven excloses.

L'ENSENYAMENT PER A NENES A SANT FELIU DE GUÍXOLS

Al segle XVIII i primers decennis del XIX, les escoles de Catalunya només eren per als nens; les de les nenes, malgrat tenir-ne el nom, corresponien a una altra cosa molt diferent. Eren uns locals, anomenats *escoles*, on només s'ensenyava costura i altres labors dites "femenines". Ni tan sols era obligatori ensenyar a llegir les nenes. Cap a finals del segle XVIII, el balanç en el progrés de l'ensenyament de les nenes a Catalunya, en general, i a les comarques de Girona, en particular, seguia sent decebedor. Segons dades del 1797, hi havia a Catalunya 585 escoles de nens i 113 de nenes, però en total, hi havia 24.670 alumnes nois; de nenes, només n'hi havia 3.967.

L'estat es desentenien de l'ensenyament. A començament del segle XIX, a Sant Feliu de Guíxols hi funcionava una única escola de nens sostinguda pel municipi. Dos mestres hi impartien l'ensenyament primari. L'espanyolització havia arribat plenament a l'escola, però aquest ensenyament només es donava als nens, les nenes estaven excloses de la cultura. Durant tot el s. XIX va continuar la implantació de la llengua espanyola a partir de la desfeta catalana del 1714 i la posterior implantació del Decret de Nova Planta, que segellà la supressió de Catalunya com a estat independent i la unificació imposada, per la força de les armes, amb l'Estat espanyol. Hi havia qui donava classes per les cases a les nenes, però només se'ls ensenyava a cosir i les feines de la llar, i difícilment acabaven aprenent a llegir.

ELS BEATERIS, UNA FORMA DE VIDA LAICORELIGIOSA

Els beguinatges, els beateris, els grups de deodates, terciàries, etc. són institucions religioses seglars que s'havien obert camí en temps medievals. Estaven formats majoritàriament per dones que, per diverses circumstàncies, com ara el dot o altres normes, es veien excloses de la vida religiosa oficial. Era una forma peculiar de viure una vida religiosa d'una manera totalment laïcal davant la forma clerical dels monestirs femenins, imitadors de les estructures religioses dels barons.

Un grup de noies es van constituir en beateri, van llogar una casa i van obrir un col·legi per dedicar-se, concretament, a l'ensenyament per a les nenes de la vila, i lluitar contra l'analfabetisme femení que el pla d'estudis

A l'altra pàgina, de dalt a baix:

Retrat de grup corresponent al curs 1940-1941.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Celebració del centenari de l'escola el dia 1 de maig de 1965. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

La gent del poble els deia *les senyores beates*. Elles van triar per patrona i advocada la mare de Déu dels Dolors, de qui van adoptar la manera de vestir: un vestit de llana negra, un mocador blanc al cap i una mantellina negra.

L'escola de les Beates Blanques, al carrer de la Creu, va ser creada per la guixolencs Maria Geli i Aligós, el 1845, en el mateix lloc i edifici que ara coneixem com l'escola Cor de Maria

vigent tolerava i fomentava amb les seves normes excloents. Les quatre noies fundadores eren Maria Pinta, Maria Geli i Aligós, Anna Mich i Maria Felip. D'elles quatre només sabem amb certesa que la Maria Geli era guixolencs. La gent del poble els deia *les senyores beates*. Elles van triar per patrona i advocada la mare de Déu dels Dolors, de qui van adoptar la manera de vestir: un vestit de llana negra, un mocador blanc al cap i una mantellina negra.

En una de les revoltes dels s. XIX, les beates que vivien al carrer de la Penitència, cantonada carrer de Sant Fèlix Màrtir, van haver de deixar el col·legi que regentaven, i sortiren de Sant Feliu en dos grups. Un d'aquests es va refugiar a Palamós, dirigit per la Maria Geli, i l'altre se'n va anar a Mallorca, dirigit per la Maria Pinta. Quan van tornar a Sant Feliu, se separaren els dos grups: un grup al carrer de la Penitència i l'altre al carrer de la Creu, on van obrir un altre centre d'ensenyament per a nenes. Per distingir-se de les altres beates, van canviar la seva mantellina negra per una altra de blanca i des d'aleshores el poble les va anomenar les *Beates Blanques*, i a les del carrer de la Penitència, les *Beates Negres*.

L'ESCOLA DEL CARRER DE LA CREU

L'escola de les *Beates Blanques*, al carrer de la Creu, va ser creada per la guixolencs Maria Geli i Aligós, el 1845, en el mateix lloc i edifici que ara coneixem com l'escola Cor de Maria. Aquesta escola de nenes tenia el seu prestigi i havia estat molt valorada a Sant Feliu, com es pot llegir en el document de la Junta d'Instrucció Pública de la ciutat de l'1 de setembre de 1829. Aquest document fa referència a l'obra que portaven a terme les beates i diu així:

"Deseando la Junta Inspectora de Escuelas de esta villa uniformar en cuanto sea posible la enseñanza de las niñas y evitar el abuso que hasta ahora se ha observado con la multitud de mujeres que se dedican a ella; careciendo de los conocimientos necesarios; ha resuelto que interinamente, y hasta que por la Superioridad otra cosa se determinare, queden suprimidas todas las casas en donde hasta ahora ha habido reunión de niñas con el pretexto de enseñarles costura u otra cualquiera labor, y tan sólo sean habilitadas al efecto las dos casas conocidas con los nombres de Beatas. 'En este concepto y en pena de proceder a lo que corresponda; no podrá ninguna otra persona tener Escuela de niñas; a no ser que tenga las cualidades necesarias para enseñar, en cuyo caso deberá solicitar permiso de la Junta, y esto expresando el número de niñas y sus nombres sin poder excederse."

Joaquim Masmitjà va realitzar el desig del bisbe i el de les *Beates Blanques* i feu tot el necessari per facilitar l'agregació de la petita comunitat a les religioses Cor de Maria

Però el temps va passar inexorablement, i amb l'envelliment del personal i la manca de vocacions al beateri, no els quedava res més que tancar l'escola. Però fidels a l'objectiu de la seva vida, que era la continuïtat de la tasca educativa que havien iniciat, van assumir tots els riscos i passaren pel damunt de temors i pors, ben normals, en haver d'emprendre una nova vida amb altres persones i amb costums quotidians diferents. Ho van superar tot per la continuïtat de l'escola, que volien que seguís eficientment la seva tasca d'intentar fer dels alumnes unes persones de bé que poguessin obrir-se camí a la societat.

El 1852, el bisbe de Girona, Florenci Lorente, comunicà al Dr. Masmitjà, fundador de la congregació i escoles Cor de Maria, el desig que li manifestaren les dues comunitats de beates guixolenques d'unir-se a una congregació, a causa de la falta de vocacions al seus beateris. El prelat desitjava que s'unissin a la del Cor de Maria, per l'estima que tenia al Dr. Masmitjà, i també per ésser un capellà de la seva diòcesi i el fundador de la congregació. Joaquim Masmitjà va realitzar el desig del bisbe i el de les *Beates Blanques* i feu tot el necessari per facilitar l'agregació de la petita comunitat a les religioses Cor de Maria. Les *Beates Negres* no van voler unir-se i ho feren vint-i-tres anys més tard, el 1888, amb les religioses Caputxines de la Divina Pastora. Les *Beates Blanques* que es van agregar a la congregació eren:

1. Maria Geli i Aligós (*Joaquima* en prendre l'hàbit), de 80 anys, fundadora i priora. Portava 50 anys al beateri. Va néixer el 1786 i va morir el 5 de febrer de 1866.
2. Maria Carme Mundeti Bosch, de 62 anys. Va ser la quarta superiora de Sant Feliu de Guíxols després de la fusió. Va morir el 24 de febrer de 1879.
3. Coloma Bascós i Rabell (*Assumpció* en prendre l'hàbit), jove professora, dotada de qualitats excel·lents. Va morir el 13 de desembre de 1903, a Sant Feliu de Guíxols.
4. Maria Serra Patxot (*Imelda* en prendre l'hàbit), de 23 anys. Després va ser una de les deu pioneres del Cor de Maria en fundar l'escola a Califòrnia, l'any 1871. Va morir el 28 de desembre de 1907, a Sant Feliu de Guíxols.
5. Teresa Geli Pruïes, parenta de la priora Joaquima Geli, tenia 34 anys. Morí el 1880, a Sant Feliu de Guíxols.
6. Isabel Ruscada i Font, de 35 anys, una de les que més havia treballat per la incorporació del beateri al nostre institut. Després, per la congregació. Va morir el 30 de gener de 1895, a Santa Coloma de Farners.
7. Marianna Corstart i Mateu, de 38 anys, filla de Calonge. Va morir el 18 de desembre 1871.
8. Escolàstica Llambí i Cubies de 61 anys. Va morir el 13 de juny de 1879.

A la festa inaugural, l'1 de maig de 1865, hi era present el famós alcalde, Sr. Rafel Patxot, que apreciava molt la labor portada a terme per aquest beateri, i va apadrinar les noves novícies en la solemne cerimònia de la vestició de l'hàbit.

Quatre germanes del Cor de Maria que també formaren part d'aquesta nova comunitat fusionada:

1. Assumpció Freixes i Bosch, nascuda a Banyoles. Va ser directora i després superiora a Sant Feliu de Guíxols fins que va morir el 18 de febrer de 1887.
2. Llúcia Tries i Morell, nascuda a Matajudaica (Baix Empordà). Directora de l'escola guixolenca. Va morir a Santa Coloma de Farners, el 25 de desembre de 1888, on va ser superiora.
3. Dolors Oliver i Vidal, de Sant Joan de Palamós, morí a Girona, el 10 de juny de 1907.
4. Maria Pagès i Blanquet va néixer a Camprodon i va morir a Sant Feliu de Guíxols, el 3 de novembre de 1866.

Amb elles eren dotze les germanes de la primera comunitat del Cor de Maria a Sant Feliu de Guíxols. A la festa inaugural, l'1 de maig de 1865, hi era present el famós alcalde, Sr. Rafel Patxot, que apreciava molt la labor portada a terme per aquest beateri, i va apadrinar les noves novícies en la solemne cerimònia de la vestició de l'hàbit.

Sor Maria Joaquina Geli, la creadora de l'escola, va ser la primera priora de la nova comunitat. A la seva mort, va regir la comunitat i col·legi l'Assumpció Freixes com a superiora de la comunitat fusionada amb les *Beates Blanques*. Va ser una bona directora de l'escola i va dirigir el col·legi fins al dia de la seva mort, el 1867. Aleshores, va assumir interinament el càrrec de superiora sor Llúcia Tries, filla de Matajudaica (Baix Empordà), de trenta anys d'edat, molt intel·ligent i molt preparada intel·lectualment. La succeí sor Rosa Quintana i Alsina, de Sant Joan les Fonts, que va ser molt estimada per tothom. Durant el seu superiorat van passar els successos de la revolució de setembre de 1868 amb la sortida d'Isabel II del país. Els aldarulls van provocar la suspensió de les classes durant unes setmanes. El 1873, amb la Primera República espanyola, Sant Feliu de Guíxols va celebrar les primeres eleccions municipals amb sufragi "universal", només masculí. A l'Estat espanyol les dones no hi van poder votar fins que la Segona república els va reconèixer aquest dret. Entre 1877 i 1879, va ser directora una antiga *beata blanca* Carme Mundet i Bosch, dona de caràcter i emprenedora. Va portar a terme la construcció de l'església del Cor de Maria gràcies a nombrosos donatius. Va succeir-la en el càrrec (1879-1881) sor Assumpció Bascós i Rabell, també antiga *beata blanca*, filla de Sant Feliu de Guíxols.

A l'altra pàgina, de dalt a baix:

Retrat d'una alumna de l'escola Cor de Maria, el curs 1927-1928. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep

L'escola Cor de Maria va anar progressant molt amb el bon impuls rebut amb la fusió i la integració de potents recursos humans i amb el "coixí" de la bona labor educativa feta, des de l'any 1815, pels beateris ganxons. El 1881, el Dr. Masmitjà va nomenar superiora de Sant Feliu la M. Tomasa Albert i

Pels voltants dels anys 1914, amb les greus conseqüències de la guerra europea, es va patir una crisi econòmica [...] A més, per al poc alumnat femení existent, hi havia tres col·legis confessionals: Cor de Maria, Caputxines de la Divina Pastora i Vedrunes

Processó d'alumnes durant la celebració del centenari de l'escola l'any 1965.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Gubert, nascuda a Olot, dona intel·ligent, d'una gran bondat i afabilitat. El 1888, va exercir de superiora directora Concepció Sibina i Sorell.

Pels voltants dels anys 1914, amb les greus conseqüències de la guerra europea, es va patir una crisi econòmica. La indústria del suro, que era la principal font econòmica de Sant Feliu de Guíxols, estava en gran decadència. Molt sovint es cremaven grans fàbriques i quedaven moltes famílies sense treball i sense pa. La gent emigrava cap a altres pobles i ciutats. El nombre de col·legis era el mateix que en els bons temps. A més, per al poc alumnat femení existent, hi havia tres col·legis confessionals: Cor de Maria, Caputxines de la Divina Pastora i Vedrunes. Els salaris dels obrers del suro no pujaven de la mateixa manera que ho feien els preus. O sigui que amb l'atur i la inflació, el poder adquisitiu dels jornals dels obrers que tenien la sort de treballar disminuïa considerablement. L'emigració i la fam van ser també altres conseqüències de la crisi. Aquest temps d'escassetat, la població el va remuntar en millorar-se la crisi econòmica existent.

El 1923 foren destinades a la comunitat Cor de Maria de Sant Feliu les germanes Mercè Corominas i Estrella Olivet. La primera hi va anar de directora i la segona, com a professora de labors i dibuix. Era superiora la M. Pilar Bataïlla. La joventut i bon tracte d'aquestes germanes van fer guanyar prestigi al col·legi: per la qualitat de l'ensenyament i per les classes de música, labors, dibuix i pintura que es feien en aquella època. La germana Mercè Corominas va ser directora del col·legi al llarg de tres dècades.

El 1931 es proclamà la Segona República i l'obra escolar de la Generalitat convertí Catalunya en un país capdavanter en la pedagogia a Europa

El 1931 es proclamà la Segona República i l'obra escolar de la Generalitat convertí Catalunya en un país capdavanter en la pedagogia a Europa. Els valors més importants que l'educació va promoure a l'escola catalana van ser igualtat social, coeducació, laïcitat (respecte a les diferents creences de les persones), ensenyament científic, ensenyament actiu, obertura al món i arrelament al país. Tot això es veié estroncat amb el cop d'estat que provocà una guerra de tres anys. Després de la guerra del 1936 i la derrota de la democràcia, la llarga època franquista es caracteritzà per la grisa monotonía i l'estricta compliment dels paràmetres establerts per l'autoritat d'aleshores. Les escoles s'estancaran fins a tal punt que l'educació retrocedirà passos agegantats. Tota l'obra d'innovació i avantguarda en els àmbits culturals i educatius quedarà totalment esborrada del panorama sociocultural. Hauran de passar dècades per albirar un lleuger moviment de canvi, que no s'iniciarà fins als anys seixanta, promogut pels mestres. A partir de finals de l'any 1960 en endavant, es fan nombroses millores a l'edifici escolar del Cor de Maria de Sant Feliu per adaptar-lo a les exigències dels successius plans d'estudis. El 1965 se celebra, amb la solemnitat i actes propis d'aquell temps, el centenari de l'escola.

En acostar-se la fi del segle xx, s'obren per a nosaltres molts interrogants. Teníem al davant nous temps, un nou segle i un tercer mil·lenni. La manca de vocacions, i una mitjana d'edat cada cop més alta, feia replantejar la vida religiosa en general, o almenys la d'Europa, per aconseguir que les obres que teníem encara entre mans es poguessin deixar i ser continuades per altres, amb la mateixa finalitat educativa i formativa. La urgència d'aquests interrogants no permetien ajornar la resposta per massa temps més. Es fa un estudi de les escoles Cor de Maria de Catalunya i, ja el 2001, es crea la Fundació Cor de Maria de la Bisbal, a la qual segueixen la d'Olot, el 2002, i la de Sant Feliu de Guíxols, el 2005. Es deixa la titularitat i l'escola als laics seglars i es crea la Fundació Cor de Maria - Sant Josep, de la qual és titular el patronat, que ha optat per una educació de qualitat i de futur per als nois i noies de les seves dues escoles de Sant Feliu de Guíxols.

Que per molts i molts anys puguin desenvolupar la seva gran labor!

Úrsula Jové Batalla
Missionera Cor de Maria

Vist per la **RECERCA** HISTÒRIA DE LA COMUNITAT RELIGIOSA DE L'ESCOLA COR DE MARIA. L'existència de l'escola Cor de Maria no es pot desvincular de la de la comunitat religiosa que la va originar, les *Beates Blanques*, que posteriorment s'incorporarien a la congregació de Missioneres Cor de Maria. Aquest grup de dones es van organitzar al segle XIX per dedicar la seva vocació a educar les nenes, conscients que en aquella època hi havia una gran mancança en aquest àmbit. Des d'un inici, la comunitat ha cercat sempre els recursos i les estratègies per garantir el funcionament de l'escola malgrat les adversitats.

Es va dur a terme gràcies a la donació d'un col·legi de nenes en ple funcionament que regentaven les *Beates Blanques*. Elles l'havien obert el 1845 en veure la situació de l'ensenyament per a les nenes de Sant Feliu i rodalies, tan deficitari com a tot Catalunya en aquella època

La congregació de Missioneres Cor de Maria és originària de la comarca de la Garrotxa. El seu fundador és el prevere olotí Dr. Joaquim Masmitjà, que va ser rector de la parròquia de Sant Esteve d'Olot; després, canonge a Girona i vicari general i capítular de la diòcesi gironina successivament. La congregació va ser creada el dia primer de juliol de 1848, quan en Joaquim Masmitjà era rector d'Olot. L'endemà mateix va ser cridat pel bisbe per ocupar el càrrec, aleshores molt important, de rector de la catedral de Girona. Va deixar la incipient fundació a mans de l'Eudalda Ferrer, una jove viuda, culta i intel·ligent. Ella va ser una ajuda fonamental per al fundador amb qui va mantenir una abundosa correspondència, en què han quedat reflectides les incidències del dia a dia de la novella institució. Sense l'Eudalda Ferrer no s'hauria pogut consolidar la congregació, que anava augmentant a poc a poc en nombre, cosa que va permetre crear altres comunitats i escoles: la Bisbal, Girona - plaça Catedral, Santa Coloma de Farners, Camprodon, Besalú, Mataró, Cassà de la Selva i, el 1865, la nostra escola de Sant Feliu de Guíxols.

La fundació de Sant Feliu de Guíxols té unes característiques diferents de les instauracions anteriors i posteriors al 1965. Es va dur a terme gràcies a la donació d'un col·legi de nenes en ple funcionament, el qual regentaven les *Beates Blanques*. Elles l'havien obert el 1845 en veure la situació de l'ensenyament per a les nenes de Sant Feliu i rodalies, tan deficitari com a tot Catalunya en aquella època. A causa de l'avançada edat de les *Beates Blanques* dirigents de l'escola, el futur es presentava molt incert i el perill d'acabar la labor de l'escola es feia més present. Per això, van demanar a Joaquim Masmitjà poder unir-se a la congregació que ell havia fundat. Així es va fer i el grup de les vuit *Beates Blanques* es va unir a la congregació de les Missioneres Cor de Maria el dia primer de maig de 1865, en una solemne eucaristia oficiada pel Dr. Joaquim Masmitjà, que va donar els hàbits de la congregació. L'alcalde de Sant Feliu, Sr. Rafael Patxot Ferrer, va apadrinar les noves novícies, les quals apreciava molt per la labor educativa portada a terme pel beateri. L'octogenària sor Maria Joaquima Geli Aligós, que havia estat la fundadora de l'escola i també per la seva edat, per deferència, va ser la primera priora de la nova comunitat, ajudada per la germana del Cor de Maria, Assumpció Freixes i Bosch, que va ser la directora del col·legi.

A l'altra pàgina, de dalt a baix i d'esquerra a dreta:

Retrat de membres o religioses de la congregació de les Missioneres Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Vista de l'antiga capella, actual sala de psicomotricitat, del Cor de Maria durant la celebració del centenari de la fundació de l'escola, l'any 1965. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Servei de menjador d'abans de l'escola Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Cal ponderar i reconèixer l'amplitud d'esperit de les antigues *Beates Blanques*, que es van convertir en novícies de les superiores de la congregació, després d'haver viscut tants anys independents en aquesta mateixa i pròpia

Cal ponderar i reconèixer l'amplitud d'esperit de les antigues *Beates Blanques* que es van convertir en novícies de les superiores de la congregació, després d'haver viscut tants anys independents en aquesta mateixa i pròpia casa

casa. La determinació que van prendre ens mostra la seva clarividència davant d'un futur incert per la manca de vocacions i com van saber buscar a temps un nou camí per a la continuïtat de l'escola sense aferrar-se a l'obra pròpia, ni al fet que l'exemplar Maria Joaquina Geli en fos la fundadora. Per a elles, el fet d'assegurar la permanència de l'obra educativa era primordial.

La història de la comunitat passa per les mateixes joies, calamitats i esperances que la població guixolenc. Quan es pateix la recessió de la indústria surera, els alumnes han de deixar els estudis per ajudar en la construcció, els nois, i en les feines de casa, les noies. Una religiosa de la comunitat deia que el nombre de nenes matriculades en aquella època no arribava a trenta, i cal tenir en compte que, d'aquestes, la majoria eren filles de famílies afectades per l'atur, a les quals les monges havien d'ajudar en els seus estudis. Sort

RELACIÓ DE LES SUPERIORES QUE HAN REGIT LA COMUNITAT COR DE MARIA

1856

Maria Joaquina Geli Aligós (Sant Feliu de Guíxols, 1783-1867). Co-fundadora de l'escola de les Beates de St. Feliu (1815) i fundadora de les *Beates Blanques* i del col·legi del carrer de la Creu (1845). Primera superiora Cor de Maria de Sant Feliu (1865)

1865-1867

Assumpció Freixes i Bosch (Banyoles, 18/2/1827 – St. Feliu de Guíxols, 7/4/1867)

1867-1868

Llúcia Tries i Morell (Mataju-daica – Sta. Coloma de Farners, 25/12/1887)

1867-1877

Rosa Quintana i Alsina, Beata Blanca, (St. Joan les Fonts - St. Feliu de Guíxols, 1877)

1877-1879

Carme Mundet Bosch (St. Feliu de Guíxols - Sta. Coloma de Farners, 12/5/1879)

1879-1881

Assumpció Bascós i Rabell, Beata Blanca, (St. Feliu de Guíxols - St. Feliu de Guíxols, 12/1/1903)

1881-1888

Tomasa Albert i Gubert (Olot - la Bisbal d'Empordà, 19/11/39)

1888-1889

Concepció Sibina i Sorell (Besalú – Blanes, 8/3/1895)

1889-1891

Tomasa Albert i Gubert (2a vegada)

1891-1907

Dolors Alemany i Aulet (Alfarràs – Sta. Coloma de Farners, 1939)

1907-1914

Dolors Curet i Costa (St. Feliu de Guíxols – Girona, 21/9/1919)

1914-1919

Concepció Bota Català (Cassà de la Selva – Barcelona, 7/2/1939)

1919-1922

Concepció Magret Rossell (Olot – Olot, 26/2/1957)

1922-1928

Pilar Batalla i Piñas (Valls – Valls, 7/12/1998)

1929-1934

Trinitat Bonet i Olivet (Guinyà - la Bisbal d'Empordà, 3/12/1947)

1934-1940

Maria Jubert Cassà (Cassà de la Selva – Olot, 1975). Superiora principal i mestra de novícies a Olot i EUA

1940-1943

Concepció Donada i Gibert (St. Sadurní d'Anoia – Mataró, 1949)

1943-1950

Mercè Corominas i Duch (Girona - Girona, 1978). Directora del col·legi durant 30 anys

1950-1956

Maria Gràcia Domingo (Cassà de la Selva – Olot, 1986)

1956-1962

Maria Jubert i Cassà (2a vegada)

1962-1965

Mercè Corominas i Duch (2a vegada)

1965-1968

Josefina Boada Artigal (nascuda a Santes Creus)

1968-1970

Francesca Oller Clofent (nascuda a Valls)

1970-1973

Josefina Boada Artigal (2a vegada)

1973-1976

Encarnació Gironella Firmat (nascuda a Barcelona). Superiora provincial i ecònoma general

1976-1982

Adela Rubió Gifre (nascuda a Castell d'Aro)

1982-1986

Lucía Barriuso Ruiz (nascuda a Burgos)

1986-1992

Maria Plaja Bosch (nascuda a Cruïlles)

1992-2010

Adela Rubió Gifre (2a vegada)

Una guerra molt dura entre el règim constitucional i el colpista, al qual donava suport tota l'Església oficial, a excepció de dos o tres prelats, entre els quals hi havia el cardenal primat de Tarragona, Vidal i Barraquer

en van tenir les religioses de la germana planxadora, excel·lent en el seu ofici, que, amb el seu treball remunerat, ajudava a cobrir les despeses de la comunitat. Altres germanes feien sargits i manualitats per treure'n alguns diners per anar vivint. La superiora Concepció Magret Rossell (1919-1922) deia sovint: "Quan arribem al dia 15 ja no sé a on recórrer per poder arribar a final de mes."

El cop d'estat del 19 de juliol del 1936 va ser l'inici de la tragèdia per al nostre país. Una guerra molt dura entre el règim constitucional i el colpista, al qual donava suport tota l'Església oficial, a excepció de dos o tres prelats, entre els quals hi havia el cardenal primat de Tarragona, Vidal i Barraquer. Aquest fet va reforçar i provocar reaccions incontrolades i anticlericals a tot l'Estat. El 4 d'agost del 1936, la comunitat es va dispersar i la majoria de les religioses van ser acollides per les respectives famílies. A Sant Feliu s'hi van quedar tres de les germanes que van ser traslladades a l'asil gràcies a l'alcalde republicà Francesc Campà. Van ser a l'hospital fins al final de la guerra, excepte la Dolors Canals i Vives, que hi va morir l'estiu del 1938. L'alcalde Campà va salvar moltes vides i molts clergues i gent religiosa. Però, malgrat ser bo amb tothom va ser afusellat al final de la guerra al cementiri de Girona. Gaziol, el gran escriptor guixolenc que al començament va estar a favor del cop d'estat, va escriure en implantar-se la llarga dictadura: "Res no ha quedat en peu del que era nostre: ni el govern, ni les institucions, ni la cultura, ni tan sols la senyera. Només ens resta, com un tros trossejat i sense ànima, la nostra vençuda terra catalana. Sí, Catalunya ha perdut!"

El 2010, les religioses que queden a la comunitat s'acomiaden de Sant Feliu i van destinades a la casa mare d'Olot i a Mataró. Se'n van amb recança i enyorança, però amb el sentiment d'haver finalitzat la seva missió personal i la certesa que l'obra de l'escola perdura en la Fundació Educativa Cor de Maria, que engloba totes les fundacions de les escoles de Catalunya i en especial, la guixolencia Fundació Cor de Maria - Sant Josep. S'ha deixat pas als patronats que vetllen perquè els alumnes arribin a ser persones cíviques, ètiques i dialogants.

Aquest final d'etapa ens fa evocar el passat i els inicis d'aquesta escola Cor de Maria de Sant Feliu de Guíxols, que són una crida a encarar el futur sense por, com ho van fer les *Beates Blanques* i com ho va fer el Dr. Masmitjà i les antigues religioses Cor de Maria. Aquesta actitud ens diu que cal optar plegats i amb coratge per mantenir les brases i preservar el foc per a les noves generacions.

Roser Garriga Trullols
Missionera Cor de Maria

Vist per l'ESCOLA **CARACTERÍSTIQUES I ESPECIFICITATS DEL PROJECTE PEDAGÒGIC.** El projecte educatiu és l'instrument que estableix la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació per a tots els centres del sistema educatiu català. Es tracta d'un document estratègic on els centres reflecteixen la seva identitat, exposen els seus objectius i la orientació de les activitats que programen. El que es pretén és garantir que tots els alumnes assoleixin les competències bàsiques, però també fomentar l'autonomia dels centres educatius perquè puguin desenvolupar-se plenament, d'acord amb les seves característiques i les necessitats educatives de l'alumnat.

Es pot dir que els valors impregnen totes les accions que es desprenen del projecte educatiu del nostre centre i actuen com a eix transversal de tota la nostra tasca educativa

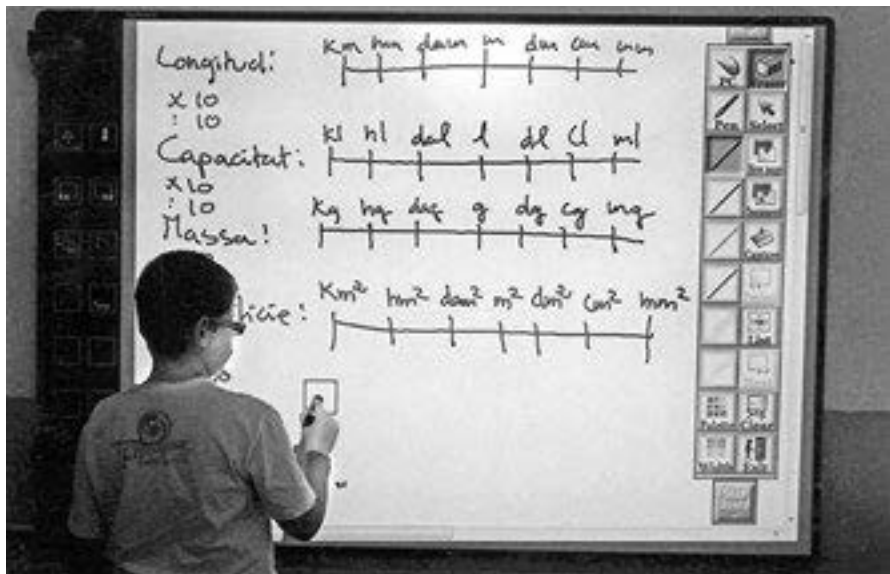
Si hem d'especificar els punts més remarcables del nostre projecte pedagògic actual, podríem dir que hi ha quatre aspectes puntals: els valors, la música, les TIC i els idiomes.

El nostre és un projecte pedagògic basat en els valors. Es pot dir que els valors impregnen totes les accions que es desprenen del projecte educatiu del nostre centre i actuen com a eix transversal de tota la nostra tasca educativa. Això és així perquè un dels objectius que pretén el nostre projecte pedagògic és no només fer créixer els i les alumnes en coneixements, sinó també com a persones amb una visió de la vida determinada. La rellevància d'aquest punt fa que molts i moltes exalumnes tinguem en comú una manera de fer i actuar que ens caracteritza.

Un segle i mig és temps suficient per fer molts canvis pedagògics i, certament, se n'han produït molts, però, si hi ha un aspecte que s'ha mantingut al llarg d'aquest 150 anys, és precisament el tema de l'educació en valors. És evident que alguns d'aquests valors han quedat enrere perquè enrere queda el passat, i per tant, els valors que es mantenen avui dia són els propis d'un món global, on és bàsic el respecte, l'esforç, l'empatia, la solidaritat o la pau. Un altre dels punts remarcables en el projecte educatiu del nostre centre és que aquest darrer curs, hem apostat per fer un canvi pedagògic en la música a primària. L'educació musical és molt important en el desenvolupament dels nens i nenes: ajuda en el perfeccionament motriu, sensible, memorístic, auditiu, imaginatiu, creatiu, social...

A educació infantil, els nens i nenes fan dues sessions a la setmana on treballen música (sensorialment) i cançons. A primària, de 1r a 3r, afermem la base musical perquè de 4t a 6è (en grups desdoblats) aprenguin a tocar instruments.

L'ús de les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) és un altre dels aspectes que es potencien en el nostre projecte pedagògic. Estem immersos en un món tecnològic per al qual els nens i nenes han d'estar òptimament preparats i és per això que ja des de P-3 la mainada s'inicia en l'ús de les noves tecnologies a l'escola: comencen amb l'ordinador d'aula i després descobrint i treballant a l'aula d'informàtica, on disposen d'un ordinador per a cadascú. Així mateix, des d'educació infantil, fan ús de la pissarra digital i a partir de cicle mitjà comencen a fer servir les plataformes digitals per dur a terme determinades tasques. L'objectiu és que siguin capaços de treure el màxim partit de totes les eines digitals i de les noves tecnologies a l'hora de desenvolupar una feina, que sàpiguen cercar informació i siguin el més autònoms possible en aquest camp de les TIC.

De dalt a baix:

Aplicació de les noves tecnologies. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Activitat acollidora de les famílies: "Explico el conte preferit del meu fill." Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Formació permanent del professorat i treball en equip. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Educació en valors. Mosaic realitzat amb motiu del Dia Mundial de la No-violència, el 30 de gener de 2015. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

L'objectiu en aquest camp és preparar els nens i les nenes per tal que siguin el màxim de competents en dues llengües que no són les pròpies, que siguin capaços de desenvolupar-se lingüísticament i comunicativament en llengües que no són les seves

Finalment, un altre punt fort del nostre projecte pedagògic són els idiomes. Treballem el francès i l'anglès. A primària, des de 1r fins a 6è, es fan dues hores de francès a la setmana. Pel que fa a l'anglès, ja des de P-3, els nens i les nenes s'inicien en aquesta llengua, no només a les hores d'anglès, sinó mitjançant la introducció de cançons en altres àmbits.

A primària, es treballa la llengua anglesa durant quatre hores a la setmana (dues hores curriculars i dues complementàries), de les quals una es dedica a fer coneixement del medi en aquesta llengua. De 4t fins a 6è, una d'aquestes hores (expressió oral anglesa) es treballa amb grups desdoblats, el que permet un millor aprofitament dels continguts. Tot això ens permet poder presentar els nostres alumnes a les proves per obtenir títols oficials de Cambridge amb excel·lents resultats, i només amb l'anglès que han fet a la nostra escola. També participem en concursos com Fonix, un concurs intercolar d'anglès a nivell de Catalunya i en el qual més d'un cop hem quedat finalistes. L'objectiu en aquest camp és preparar els nens i les nenes perquè siguin el màxim de competents en dues llengües que no són les pròpies, que siguin capaços de desenvolupar-se lingüísticament i comunicativament en llengües que no són les seves.

Carme Darder Brusi
Directora d'educació infantil

Esperança Córdoba González
Directora d'educació primària

Vist per la **PEDAGOGIA** RELACIÓ ESCOLA I ENTORN. Tradicionalment a Catalunya s'ha considerat que l'ensenyament és prioritari. Durant la Segona República, l'Escola Nova esdevingué un referent de renovació pedagògica a Europa. Es continuà així la tasca iniciada per la Mancomunitat de Catalunya (1914-1923). No obstant això, a principis del segle xx, ja hi hagué propostes com l'Escola Moderna de Ferrer i Guàrdia (1901) o l'Escola Horaciana de Pau Vila (1905), que tenia per lema "ensenyar delectant". Es basaven en el lliurepensament, la coeducació, la descoberta del medi (natural o urbà) o la relació amb les famílies, entre d'altres.

Som conscients de la importància que té l'entorn en el desenvolupament de l'infant. Un ésser humà en néixer porta una herència biològica que el farà diferent de la resta de persones. Però aquesta herència biològica es complementarà amb les influències de l'entorn que l'infant comença a rebre des del moment del seu naixement, fins i tot, podríem afirmar que influeixen abans d'aquest. L'entorn es concep segons la Rosa Tarradellas (1992)¹: "com el conjunt d'elements, factors, fenòmens i esdeveniments de diferent mena que constituïran el context a on es desenvoluparà l'existència d'un ésser viu o d'una comunitat." Aquesta concepció sobre l'entorn denota que té un caràcter molt ampli. A la vegada, aquest entorn serà canviant per les accions i variables que s'hi desenvolupen. El nen comença

Cantata de Nadal al passeig del Mar. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

1. TARRADELLAS PIFERRER, R. (1992) "Descubrimiento del entorno natural y sociocultural", Lleixa, T. *Descubrimiento de sí mismo y del entorno*. Barcelona: Ed. Paidotribo, vol.1.

D'esquerra a dreta:

Xerrada de la Policia Local a l'escola per a l'educació en la seguretat. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Alumnes realitzant una activitat pedagògica a la parròquia de Nostra Senyora dels Àngels. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Sortida per veure les mones de Pasqua a les pastisseries. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

La nostra ciutat té una oferta cultural molt interessant, un bagatge històric important i un entorn físic ric i a la vegada meravellós que l'escola no ha de desaprofitar

a descobrir l'entorn de manera activa: observa, explora, experimenta, formula preguntes, fa prediccions, comprova, contrasta, organitza la informació, etc. Per tant, hem d'oferir als nostres alumnes entorns amb estímuls rics i equilibrats per a un desenvolupament òptim, evitant-ne la sobrecàrrega o la manca.

Si acotem el concepte d'*entorn* i ens centrem en Sant Feliu com a entorn proper per als nostres alumnes, veiem que aquest ofereix unes possibilitats molt satisfactòries a l'hora d'integrar-lo en la nostra tasca educativa. La nostra ciutat té una oferta cultural molt interessant, un bagatge històric important i un entorn físic ric, i a la vegada meravellós, que l'escola no ha de desaprofitar. No podem donar l'esquena a aquest entorn tan estimulant per als nostres alumnes, que és un dels més propers, on podran desenvolupar valors com el respecte i la valoració de la nostra cultura i el medi físic, participant-hi i gaudint-ne a la vegada.

Tenim la gran sort que la nostra escola està ubicada en el barri de l'Eixample de Sant Feliu de Guíxols. Això ens permet estar a un pas del centre de la ciutat: de la zona comercial, de les institucions i serveis, de la platja, del passeig i dels edificis més emblemàtics. Podem fer sortides a peu per la ciutat, per anar a veure algun aspecte que sigui motivador i estigui relacionat amb els continguts i objectius que estem treballant a l'escola. Els alumnes d'educació infantil del nostre centre quan treballen la tardor s'acosten al passeig de Sant Feliu per anar a veure com estan els plataners en aquesta estació. Recullen les fulles que han caigut i aprofiten per observar algunes de les parades de castanyes i moniatos que per aquestes dates hi trobem.

A principi de curs, l'equip docent estudia la proposta de la campanya de teatre organitzada a nivell municipal i recolzada des de l'àrea d'Educació de l'Ajuntament. Sempre s'hi participa perquè es considera que gràcies a

aquesta oferta l'alumnat que no té possibilitats d'anar al teatre o assistir a espectacles infantils, ho pot fer.

Les sortides al mercat, a l'oficina de Correus, a l'Ajuntament, el servei de la Policia Local i dels Mossos d'Esquadra, de la piscina i de la biblioteca municipal, etc. de la nostra localitat, són recursos que tenim a l'abast per desenvolupar millor els continguts previstos en els nostres currículums: el consum responsable, l'educació per a la seguretat, educació per a la salut, principis i valors democràtics, gust per la lectura, etc., de les diferents etapes educatives. A la vegada, aquestes sortides ens permeten contextualitzar els continguts i els objectius del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Des de l'escola es gaudeix de les festes tradicionals i s'intenta participar de l'oferta que ens arriba de l'entorn proper. Un exemple d'això és l'elaboració de guarniments per als arbres de Nadal de la ciutat. Els centres educatius que hi participen tenen un arbre reservat per poder penjar-hi els adorns nadalencs elaborats pels alumnes. Aquests comencen a lluir en l'encesa oficial dels llums de Nadal. Aquest és un clar exemple que l'escola ha de formar part activa de la comunitat social participant en un projecte col·lectiu. Aquesta proposta d'ajudar a preparar el Nadal en la nostra ciutat es valora positivament. També aquest any, es va oferir una cantada de nades al passeig obert a tothom, famílies i ciutadans, anunciant l'arribada d'aquestes festes. Una altra activitat que es du a terme i també té incidència en la comunitat és la d'oferir unes propostes educatives a les escoles bressol del nostre municipi.

En aquest projecte es proposen els objectius següents:

1. Compartir les activitats educatives del nostre centre amb els infants de les escoles bressol.
2. Conscienciar-se del pas del temps.
3. Prendre responsabilitat davant les activitats perquè es desenvolupin de manera òptima.
4. Treballar en grup per portar a terme una tasca comuna dins del grup-classe.
5. Divulgar la nostra tasca educativa socialment.

Els nostres alumnes participen cada any en el tema que proposen els Tallers d'Història de la nostra ciutat. Sempre s'escull un tema significatiu per a la nostra ciutat: un edifici emblemàtic, un personatge il·lustre, una època històrica concreta, etc.

Els nostres alumnes, quan entren a les escoles bressol, tornen als orígens de la seva formació educativa. Els alumnes de 4t d'ESO desenvolupen l'activitat d'apadrinar un avi. Aquesta consisteix a mantenir un contacte regular amb un avi o àvia dels geriàtrics del nostre municipi. Els objectius que s'hi proposen són els següents:

1. Compartir vivències i experiències amb les persones grans.
2. Compartir-hi el temps personal.
3. Respectar les opinions i situacions dels altres.

És una manera de prendre consciència dels sentiments que poden viure alguns membres de la població anciana, de sentir-se sols, i de les accions que podem fer nosaltres per pal·liar aquesta situació. És una mostra més que l'escola ha d'estar oberta al seu entorn, ha d'actuar-hi per poder-lo millorar. No només fem aquestes actuacions sobre l'entorn. La diada de la Pau, que la celebrem cada any, és una manifestació que fem al passeig de la nostra localitat per demanar la pau al món. A les aules, dies abans, treballem els continguts específics d'aquesta diada; però, hem de dir que és un tema present sempre en la nostra tasca educativa. En aquesta diada convidem les famílies i també està oberta a tots els ciutadans. Vol ser una manifestació festiva de bons desitjos per millorar aquest món, de verbalitzar en veu alta possibles millores per facilitar la convivència en el món, de resoldre les desigualtats i cobrir necessitats dels seus habitants. És possible que alguns vianants que passen tinguin curiositat i s'assabentin en veure els alumnes de l'escola que és el Dia de la Pau, i que s'aturin a escoltar els missatges de pau i les cançons que l'alumnat manifesta en aquesta diada. Sí, sí, l'escola sovint ha d'anar a contracorrent a la societat on vivim amb la intenció de millorar-la.

Quan s'acosta la Setmana Santa, els més petits visiten les pastisseries per veure les mones de Pasqua i aprofiten per acostar-se a la parada del mercat i veure les palmes i els palmons que beneiran el Diumenge de Rams. Una altra de les festes significatives és la diada de Sant Jordi, es visita la Rambla amb les parades de llibres i roses. Els nostres alumnes participen cada any en el tema que ens proposen els Tallers d'Història de la nostra ciutat. Sempre s'escull un tema significatiu per a la nostra ciutat: un edifici emblemàtic, un personatge il·lustre, una època històrica concreta, etc. Els alumnes mitjançant els treballs en desenvolupen els continguts i presenten un treball per cada grup-classe al concurs de Sant Jordi, organitzat pels Tallers d'Història i

la Biblioteca Pública Octavi Viader Margarit. Aquesta diada de Sant Jordi fa molt de goig, és una fusió entre els infants de les escoles i la gent de la ciutat que passeja. Els alumnes més grans hi venen roses per recollir diners per al seu viatge de final de curs. És una mostra més de participació de l'escola a l'entorn proper.

La visita al Monestir de Sant Feliu dels alumnes de cicle superior és una activitat que serveix per treballar l'edat mitjana, una època històrica molt significativa per a la ciutat, amb la fundació del Monestir pels monjos benedictins. Aquesta institució religiosa durant molts anys va tenir molta influència en la població ganxona, la qual va finalitzar el 1835 quan els monjos es varen veure obligats a abandonar el monestir. Aquesta visita consisteix a entendre com vivien els religiosos benedictins en aquella època. Visiten les diferents estances del monestir: les torres del Fum i del Corn, l'església, el museu, etc. Mentre dura aquesta sortida els alumnes es posen en situació posant-se una caputxa de monjo.

En viure en una ciutat de costa no podem ignorar el mar i la platja. Els alumnes de 5è de primària fan un dia de bateig de vela amb l'objectiu de tenir un primer contacte amb aquest esport marítim. Els de 6è de primària fan vela durant el tercer trimestre dues hores a la setmana. Els alumnes més petits de l'escola, els d'infantil, quan s'acosta l'estiu dediquen un matí per anar a la platja per experimentar i explorar jocs amb la sorra.

Aquestes són algunes de les actuacions educatives que la nostra escola fa en aquest entorn tan meravellós que tenim, com és Sant Feliu. Pot ser que sigui passió de ganxona, però déu n'hi do que n'és de rica la nostra ciutat a nivell d'estímuls. Podreu pensar: es pot millorar això, allò, ... però, estimat lector, què no es pot millorar en aquesta vida... L'actitud que ha de tenir la comunitat ganxona és la de millorar sempre. La nostra localitat és un dels entorns propers dels nostres alumnes. Com a docents hem de saber interpretar els estímuls que ens envolten i canalitzar-los perquè els infants puguin descobrir-los, observar-los, experimentar-los, manipular-los, comprovar-los, etc., i els puguin integrar en el seu esquema cognitiu, segons el seu nivell. L'alumnat obtindrà els coneixements i les eines per ubicar-se en l'entorn on viu, per aprendre a habitar-lo, a respectar-lo i a millorar-lo.

Marta Guillén

Cap d'estudis d'educació infantil del CE Cor de Maria

Vist pels **PARES I MARES** L'EDUCACIÓ ÉS UN PROJECTE COMPARTIT ENTRE FAMÍLIES I ESCOLA. Les associacions de Pares i Mares han esdevingut un punt de trobada essencial entre les famílies i les escoles. La Llei d'ordenació de l'ensenyament mitjà (1957) en preveia la creació, però no va ser fins als anys seixanta que es van generalitzar en la majoria dels instituts. La Llei general d'educació (1970) les va estendre també a l'educació general bàsica. Originàriament es tractava d'organismes de caire reivindicatiu per promoure la creació de centres d'ensenyament i garantir la qualitat del sistema educatiu. Actualment formen part dels projectes de les escoles.

Treballem conjuntament amb l'equip docent, fomentem la col·laboració i participació de les famílies en actes escolars i lúdics, promovem la realització d'activitats d'interès per a la comunitat escolar i donem suport econòmic

Tal com recull la UNESCO, "l'educació és un dret humà fonamental, essencial per al desenvolupament de les persones i les societats. L'educació promou la llibertat i l'autonomia personal i genera importants beneficis pel desenvolupament."

A Catalunya, el Departament d'Ensenyament subratlla que "l'escola, com a institució social responsable de l'educació formal, té com a funció atorgar a tots els alumnes les competències i els coneixements necessaris per esdevenir ciutadans qualificats i capaços de conviure amb responsabilitat i compromís en una societat plural. Per la seva part, la família té dues funcions bàsiques respecte als seus fills: la de proveir-los de mitjans de supervivència i d'un sistema de valors que els faci persones honestes, autònomes, responsables i lliures."

És en aquest sentit, el treball conjunt escola-família es fa necessari per desenvolupar l'educació dels alumnes-fills de forma coherent i coordinada.

L'AMPA de la Fundació Cor de Maria - Sant Josep de Sant Feliu creiem fermament que l'educació dels nostres fills i filles és un projecte compartit entre els pares i l'escola. Des de fa 40 anys, treballem per crear vies de comunicació i col·laboració que permetin desenvolupar el projecte educatiu partint d'uns valors comuns. L'esforç, la responsabilitat, la llibertat, la tradició o la justícia són valors vigents en el 150è aniversari de la fundació i compartits per tots els membres de l'AMPA.

QUÈ ÉS L'AMPA?

L'AMPA de la Fundació Cor de Maria - Sant Josep de Sant Feliu de Guíxols és l'Associació de Pares i Mares dels Alumnes matriculats en qualsevol dels dos centres educatius. Es tracta d'una entitat sense ànim de lucre, creada amb l'objectiu de representar tant els interessos dels pares, mares o tutors legals com dels mateixos alumnes.

Per aconseguir-ho, l'AMPA treballa conjuntament amb l'equip docent, fomenta la col·laboració i participació de les famílies en actes escolars i lúdics, promou la realització d'activitats d'interès per a la comunitat escolar i dóna suport econòmic per garantir que tant famílies com la mateixa escola puguin assolir el projecte educatiu. L'AMPA esdevé així l'òrgan mitjancer entre la comunitat educativa i les famílies.

A l'altra pàgina, de dalt a baix i d'esquerra a dreta:

Mares de l'AMPA col·laborant en l'organització de la Castanyada de la tardor de 2015. Procedència: Fundació Cor de Maria - Sant Josep. (Autor: desconegut)

Retrat d'alguns participants en la sortida de la minitrail que organitza l'AMPA des del 2014. Procedència: AMPA Cor de Maria - Sant Josep. (Autor: desconegut)

Parada de llibres a la rambla Vidal per Sant Jordi. Procedència: AMPA Cor de Maria - Sant Josep. (Autor: desconegut)

Qualsevol pare o mare d'alumnes pot formar part de les comissions i pot presentar la seva candidatura a membre de la Junta. La participació és voluntària i no remunerada

GESTIÓ DE L'AMPA

L'AMPA, com a associació, es regeix pels estatuts i per la normativa de règim intern. Està legalment constituïda i associada a la FAPAC (Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya).

La gestió recau en una junta directiva formada per un president, un tresorer i un secretari escollits democràticament, en assemblea general, cada dos anys.

La Junta representa l'AMPA i té la missió de coordinar la tasca de les diferents comissions, convocar les assemblees i vetllar pel compliment dels acords. En aquest sentit, convoca reunions trimestrals per informar els seus membres sobre l'evolució de temes en curs, presentar noves propostes o tractar problemàtiques i/o situacions que puguin sorgir, i coordinar les tasques de les diferents comissions de treball.

Les comissions són equips de treball en què tant pares com mares participem de manera voluntària per tirar endavant projectes específics. L'AMPA de la Fundació Cor de Maria - Sant Josep és molt activa i disposa de 13 comissions permanents com són: la castanyada, la loteria, patges/Caga-tió/Reis, activitat de Nadal, Sant Jordi, Dia de l'Escola, sortides, reciclatge de llibres, reciclatge de xandalls, activitats esportives, màrqueting – relacions públiques i creativitat.

Qualsevol pare o mare d'alumnes pot formar part de les comissions i pot presentar la seva candidatura a membre de la Junta. La participació és voluntària i no remunerada.

Anualment, l'AMPA presenta una memòria de les activitats realitzades durant el curs escolar i un estat dels comptes. Així mateix presenta una proposta de pla d'accions per al següent curs que s'aprova en assemblea.

Per tal de tirar endavant les accions, l'AMPA rep finançament de les quotes anuals que aporten els pares i mares dels alumnes, de les subvencions que concedeix l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i de la recaptació que s'obté amb les accions pròpies que duem a terme.

AVANTATGES DE FORMAR PART DE L'AMPA

Formar part de l'AMPA permet als pares i mares dels alumnes mantenir una

Formar part de l'AMPA permet als pares i mares dels alumnes mantenir una relació més estreta amb la comunitat educativa

relació més estreta amb la comunitat educativa, implicar-se activament en les activitats formatives i beneficiar-se d'una sèrie d'avantatges econòmics com són descomptes en la compra de llibres, subvencions, accedir a programes de reciclatge de llibres i xandalls i rebre suport econòmic en colònies i viatges escolars.

DES DE QUAN HI HA L'AMPA AL CM & SJ?

L'AMPA neix de la unió de l'APA (Associació de Pares d'Alumnes) del CE Cor de Maria i de l'APA del CE Sant Josep. Ambdues APA es varen constituir a principis dels anys setanta i no va ser fins a l'any 2005 que es varen unir per formar el que avui coneixem com l'AMPA.

L'AMPA, PROJECTE DE FUTUR

L'AMPA de la Fundació Cor de Maria – Sant Josep té un projecte sòlid i un llarg recorregut que n'avalua la funció i gestió. Tanmateix, continua innovant amb la mateixa il·lusió i dedicació amb què els seus fundadors varen endegar el projecte. Amb aquesta actitud afronta els reptes de futur i celebra els 150 anys de la Fundació que l'ha vist néixer i créixer.

La Junta de l'AMPA

Fundació Cor de Maria - Sant Josep

CALIDOSCOPI

LES IMATGES

1. Detall de l'aula d'informàtica actual de l'escola.
Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

2. Servei de menjador actual de l'escola. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (Autor: desconegut) 3. Hora d'esbarjo al pati gran, avui dia. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

4. Detall del pati gran d'abans. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut) 5. Detall del mobiliari d'una antiga aula de setè d'EGB de l'escola. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

6. Vista de l'antic vestíbul de l'escola Cor de Maria amb la porteria a l'esquerra. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut) 7. Vista de l'antic pati petit de l'escola Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

8. Aula d'infantil de l'escola Cor de Maria actualment. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut) 9. Sala de psicomotricitat, antiga capella, del CE Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

10. Nens i nenes en una aula d'educació infantil actual al CE Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep (Autor: desconegut) 11. Detall de l'antic laboratori de l'escola Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut) 12. Detall d'una aula d'educació infantil al CE Cor de Maria. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

ROSER GARRIGA I ISABEL BARCELÓ expliquen algunes vivències i la seva experiència com a docents a l'escola del Cor de Maria de Sant Feliu de Guíxols. Exposen els principis pedagògics amb els quals les escoles d'arreu de Catalunya plantegen el futur.

ROSER GARRIGA TRULLOLS

va néixer al barri d'Horta, a Barcelona, el 1935. Després la família es traslladà al barri de Sant Pere, al nucli antic, i va anar als "cagaders" del col·legi Barcelonès. Posteriorment, al mateix barri, aniria al Cor de Maria i al centre de la Falange Española de las JONS que, durant la República, havia estat l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, creat per Francesca Bonnemaison. Va estudiar Magisteri i es va diplomar en Teologia, es va especialitzar per fer classes de religió i d'història. A Sant Feliu de Guíxols hi va estar un curs, el 1973-1974, anteriorment havia estat a Càrtama (Màlaga), i posteriorment va anar a Xile, on va viure pocs anys, fins que el bisbe va proposar el seu retorn a Espanya. Des de llavors viu al barri del Gornal (l'Hospitalet de Llobregat) on, entre altres accions, impartí cursos per a dones en situació familiar d'atur, patrocinats per Càritas Diocesana de Barcelona.

ISABEL BARCELÓ PADROSA

va néixer el 24 de novembre de 1948, a Platja d'Aro. Va anar a l'escola que era al costat de casa, era una escola unitària i hi anaven poc més de vint nenes. Després va anar a les noves escoles que es van construir on és actualment el centre cívic Vicenç Bou. Els nens anaven a part, en un altre centre. Va fer el primer curs de batxillerat a l'Acadèmia de Sant Feliu de Guíxols, però no li va anar bé i va canviar al Cor de Maria. Posteriorment

va fer Magisteri a l'escola Normal de Girona. Primer, durant un curs, va fer de mestra en un col·legi de monges de Mataró i el curs següent, 1969-1970, ja va començar a treballar al Cor de Maria de Sant Feliu de Guíxols. Ha estat tutora i docent en diferents nivells fins que, amb 60 anys, va decidir jubilar-se parcialment. Llavors anava un matí a l'escola i feia suport a educació infantil. El novembre de 2013 es va jubilar i, encara que pensava que li costaria fer aquest pas, creu que ara disposa lliurement del seu temps i ho valora molt.

Curiosament, totes dues van estudiar com a alumnes en centres del Cor de Maria. Quins records en tenen?

[R. Garriga] Recordo que vaig trobar molta diferència amb el que fèiem a casa, perquè tot ho fèiem en castellà i a casa érem molt catalanistes. Després vaig anar a l'escola de la Falange perquè els pares no volien que travesséssim la via Laietana. Cada dia havíem de dir una frase de José Antonio Primo de Rivera i havíem de cantar el *Cara al sol*. Quan arribava a casa, la meua mare m'explicava una altra versió de la història i llegíem Ferran Soldevila. Però em deia, sobretot no ho expliquis a ningú, que no ho sàpiga ningú... També recordo quan hi va haver la vaga de tramvies, que va ser la primera protesta massiva contra el règim franquista, llavors fèiem les "octavilles". Mn. Antoni Piña, el nostre professor de religió, les escrivia incitant la gent a no comprar els bitllets a causa del preu abusiu.

[I. Barceló] El primer any vaig fer comerç i, després, vaig estudiar batxillerat. Vaig tenir professors com Mn. Benet, la Sra. Badosa, la Sra. Amàlia Castelló, que era responsable de la Secció Femenina, i ens feia classes de gimnàstica i de "formación del espíritu nacional".

Quines tasques o responsabilitats han tingut com a docents a l'escola del Cor de Maria de Sant Feliu de Guíxols?

[I. Barceló] Vaig començar fent 2n i 3r, després quan es va implantar l'EGB, 4t i 5è. També he estat tutora de 6è. Però on he treballat més anys ha estat a 5è... Al principi era una escola de nenes i només hi havia nens a pàrvuls.

[R. Garriga] Jo hi vaig estar només un curs i vaig fer 7è de bàsica. Va ser el curs 1973-1974, me'n recordo perquè l'abril del 1974, a Portugal, hi va haver la Revolució dels Clavells, que derrocà el règim autoritari que hi havia des de 1926. Un mes abans, Salvador Puig Antich havia estat executat pel règim franquista. Quan el van matar, recordo que vaig fer un petit parlament sobre aquest fet a la capella... A la classe hi tenia una alumna, amiga de la germana petita d'en Puig Antich, cosa que encara ens ho va fer viure més emotivament. Aquell curs vam fer moltes coses, sortides i activitats, perquè ja sabia que marxava cap a Xile.

Com és que va estar només un any a Sant Feliu?

[R. Garriga] Venia de les muntanyes de Càrtama, que és un municipi de Màlaga, darrere de Marbella, un lloc ple de luxe. En canvi, a Càrtama, als

Visita a l'Arxiu Municipal amb motiu de l'entrevista feta per L'ARJAU.
D'esquerra a dreta: M. Teresa del Rincón, Roser Garriga, Mercè Bañeras, Enric Sala i Isabel Barceló

anys setanta, hi havia nens amb desnutrició i sense escolaritzar. Vivien en "cortijillos" plens de xinxes. Un mestre passava per cada casa i hi estava poca estona, els ensenyava a sumar, restar i multiplicar. Res més! Vam muntar una escola en un "cortijillo" buit i vam ensenyar a dividir al mestre... Crec que no estava gaire clar on havia d'anar, per això em van traslladar i vaig estar un any a Sant Feliu de Guíxols tot esperant anar a Xile.

A Xile??

[R. Garriga] Sí, vaig deixar una dictadura per anar a una altra, la de Pinochet. Hi havia toc de queda i cada nit se sentien trets... L'endemà trobaven els cadàvers amb els cossos torturats. Un cas terrible havia estat el de Víctor Jara, totalment desfigurat. Assassinaven sense cap mena de contemplació. Els luterans i els catòlics van organitzar el Comité pro Paz on es van salvar moltes vides. Ho fèiem com podíem. Acolliem les persones amenaçades a les cases religioses per amagar-los i llavors els ajudàvem a entrar a les ambaixades. Dues monges, ja grans i nord-americanes, s'apropaven a l'ambaixada i començaven a preguntar els carrabiners, que feien guàrdia davant la porta, alguna adreça amb un anglès espanyol mal parlat, per guanyar temps i distreure'ls. Mentre, els altres pel darrere s'enfilaven i saltaven les tàpies per entrar a dins. Per

comunicar-nos havíem d'utilitzar telèfons públics, perquè a les cases no en teníem. N'hi havia un a fora, davant d'una fleca, i parlàvem davant de tota la gent que feia cua. I dèiem per exemple, "tinc fruita per posar al frigorífic", si em deien que no podia ser jo insistia "És que està molt madura i es farà malbé!"

Sembla ben bé que m'expliqui una pel·lícula. Eren molt valents...

[R. Garriga] Fèiem moltes coses... Vam muntar un menjador popular per a dues-centes persones en un solar buit i un dia, mentre estaven cuinant amb unes olles molt grans, els carrabiners van envoltar la finca i volien fer fora la gent de mala manera. Em van venir a buscar i hi vaig anar tota sola perquè no hi havia ningú més. Quan vaig arribar, em vaig posar davant i els vaig escriure que marxessin, em va sortir així. No s'ho esperaven, es van quedar tan parats que no van saber reaccionar i ens van deixar repartir el dinar. Vam tenir sort, però després ho van destruir tot i la gent es va refugiar a la nostra capella i allí vam viure-hi més de vuit dies rodejades de carrabiners... També havíem organitzat viacrucis multitudinaris, hi participaven unes 7.000 persones, sense comptar el nombrós grup de policia que ens vigilava, i acabàvem al cementiri, homenatjant les víctimes del règim que estaven enterrades a terra sense nom i de qualsevol manera.

Hi va viure molt de temps?

[R. Garriga] Pocs anys, el bisbe va demanar a la superiora provincial que em traslladés fora perquè "acabaria malament". Ja m'havien posat l'etiqueta de *comunista*. Després de marxar, la resistència va continuar. Un altre cas terrible va ser Sebastián Acevedo, que es va immolar a la manera bonzo per reivindicar la desaparició dels seus dos fills a mans de la Central Nacional d'Informacions [CNI]. A partir d'aquest fet es van fer manifestacions periòdiques amb un cartell que deia "Aquí se tortura" davant dels llocs on s'anava sabent que la CNI hi retenia detinguts. Era l'any 1983, un jesuïta va promoure aquesta organització en què van participar religiosos, sacerdots i laics. Duu el nom de *Sebastián Acevedo* per homenatjar-lo.

On va anar després?

[R. Garriga] Al barri del Gornal, a l'Hospitalet de Llobregat, on encara visc. Vaig estar amb el col·lectiu gitano, totalment marginat. Circulava per llocs que feien por a la gent i mai m'havia passat res. Allà s'havia creat una escola i unes companyes amb oposicions, ja feia uns anys que treballaven en aquell centre públic que van batejar amb el nom de *Lacho Baji*, que en caló significa *la bona sort*. Jo em relacionava i col·laborava amb l'escola en activitats com colònies, festes, sortides i casal d'estiu. Més

tard l'Ajuntament enderrocà l'escola i els barracots on vivia la població gitana, que es traslladà al Gornal, on s'ha creat una activa associació gitana amb el mateix nom. L'antiga escola ha quedat sota de la Fira 2 de Barcelona-Hospitalet, que ara fa poc va ser l'escenari del Mobile World Congress. L'any 1984 hi havia molt d'atur i les dones ho patien molt. Hi havia molt d'analfabetisme femení, per això conjuntament amb Càritas organitzàvem cursos sobre dietètica, costura, neteja, cultura general, i es treien el certificat d'estudis. Volíem aconseguir la dignitat de la dona. També els explicàvem conceptes de política i d'història de Catalunya, era l'inici de la democràcia.

En què treballa ara?

[R. Garriga] Ara treballo amb discapacitats, són adults entre 30 i 50 anys i l'objectiu és aconseguir-ne la integració i participació en les diferents activitats del barri i ciutat com una cosa natural.

Quin contrast! Què valoren de l'ensenyament d'abans?

[I. Barceló] L'edat dels alumnes que teníem la trobo molt maca. En el meu cas, eren nens i nenes de 5è. Tenen molta il·lusió i són molt receptius, són ben bé com esponges! El que és sorprenent és que abans érem 40 i escaig per aula i, en canvi, era fàcil. Crec que és perquè eren

més reservats, més tímids, no eren rebels. Els costava més preguntar, en canvi ara pregunten moltes coses i això, per altra part, és molt positiu.

El temps que s'han dedicat a l'ensenyament ha estat ple de canvis.

Quins moments consideren decisius?

[I. Barceló] Per a mi, un canvi molt important va ser quan es va començar l'ensenyament en català, ja que el professorat vam haver de treure'ns el títol de mestre/a de català per reciclar-nos. El pas d'EGB a ensenyament primari, amb la llei del 1992 [LOGSE] va ser un altre canvi molt important. Si fins aleshores a l'escola hi havia alumnes fins als catorze anys, a partir de llavors es va reduir als dotze. Però, per altra part, va augmentar el nombre d'alumnes a educació infantil, ja que abans de començar l'educació primària al col·legi Sant Josep anaven al Cor de Maria. Un altre canvi important va ser passar de tenir més de quaranta alumnes a tenir-ne vint-i-cinc per classe i, a més a més, assignatures que van haver de ser impartides per professors especialistes de música, anglès i educació física. La divisió en els tres cicles inicial, mitjà i superior i, sobretot, el canvi en la manera d'avaluar. La substitució dels antics butlletins de notes per un programa d'ordinador va suposar una gran dificultat pel fet que es demanaven molts ítems diferents

per fer la valoració de cada matèria. Hi havia moltes coses a qualificar i no era fàcil valorar-les. Per exemple, en llengua, calia valorar l'expressió oral, l'expressió escrita, la lectura, l'ortografia, l'assoliment de coneixements, l'actitud, etc.

Va tenir repercussió el fet que la direcció pedagògica recaigués en l'equip seglar el 1993?

[I. Barceló] Moltíssima! Per exemple, les convivències –els nens i nenes anaven tres dies a Banyoles amb el pare Piquer– van passar a ser colònies. Un altre canvi: la capella es va convertir en sala de psicomotricitat, i ha passat a tenir un ús polivalent, perquè es fa servir per a diverses activitats. Els primers anys, cada divendres, anàvem a resar a la capella i el mes de maig celebràvem el mes de Maria. Quan vaig començar la superiora era la “madre” Francesca Oller –que va anar a Xile–, després la “madre” Encarnació Gironella, la va seguir la “madre” Rosa Bonfill i la “madre” Maria de la Peña, que va ser la darrera. Després, la direcció ja va passar a les mestres.

No hi havia professorat masculí?

[I. Barceló] No, hi havia monges i senyorettes, però no hi havia professors. El primer que hi va haver va ser l'Agustí Figueras, als anys noranta, venia de l'Escola de Música de l'Ajuntament a fer música. Ara és

al Gaziell. El professor de gimnàstica també era municipal, un dels professors que hem tingut és en Josep Miquel Castellsagué, que després ha treballat a la biblioteca.

Hi ha algun altre fet o circumstància que hagi comportat nous plantejaments?

[R. Garriga] Un moment decisiu és el 2005 amb la creació de la fundació, essent bisbe de Girona Mons. Carles Soler Perdigó. El canvi de titularitat s'havia estat preparant des de l'any 1999 i era per a totes les escoles de Catalunya, nou centres. Ja s'havien tancat algunes escoles com la de Cassà de la Selva, Besalú, Santa Coloma de Farners... Hi havia gent que es quedava sense feina. Aquesta nova fórmula permetia la continuïtat, i així va néixer la Fundació Educativa Cor de Maria, que pertany al Patronat de la Generalitat. El primer centre en canviar va ser el de la Bisbal d'Empordà, després el d'Olot i el tercer va ser el de Sant Feliu de Guíxols. A Sant Feliu de Guíxols, des de feia anys, hi havia un conveni entre el Cor de Maria i Sant Josep: els alumnes Cor de Maria passaven a Sant Josep per fer l'ESO. Les Missioneres del Cor de Maria van proposar al bisbe Carles Perdigó si volia que l'escola Sant Josep formés part de la Fundació que es volia fer al Cor de Maria. Va estudiar-ho i es va firmar

la fundació, el bisbe és el president del patronat. La vicepresidència recau en la germana Magdalena Codony, que és la superiora provincial de la Congregació Missioneres Cor de Maria. Així doncs, la fundació agrupa dues escoles en un sol patronat, la Fundació Cor de Maria – Sant Josep i l'objectiu és que arribi a ser una sola escola. Actualment, al Cor de Maria, hi ha educació infantil i una línia d'educació primària, i al Sant Josep, una línia d'educació primària i ESO.

I com es tradueix aquest canvi al projecte pedagògic?

[R. Garriga] En les classes de religió, per exemple. L'escola no és el lloc per fer catequesi, això correspon a la parròquia i a les mateixes famílies. L'escola ha d'educar en els drets de la Declaració Universal dels Drets Humans, en els valors ètics, els quals són també evangèlics. Cal donar coneixements de cultura religiosa per entendre el món en què vivim, i cal respectar la pluralitat de creences. La religió és una opció que la gent fa segons la família o país on ha nascut, o bé per opció personal. S'ha d'educar l'espiritualitat per poder esdevenir competent emocionalment i espiritualment, aquesta és la novena competència del projecte. Pretenem que els alumnes que passin pels nostres centres adquireixin

la capacitat de sentir admiració, emocionar-se, sentir empatia, ajudar, tenir actituds cíviqes, etc. Tan se val el nom que li donem: valors, ètica, espiritualitat... És fonamental i costa molt canviar la manera de fer, de vegades, fins i tot entre alguns professors més que a les famílies. De vegades, em pregunten: "I així en què es nota que són escoles religioses?", i fent broma dic "una es diu Cor de Maria i l'altra Sant Josep, per tant és evident, no?". L'educació de la dimensió espiritual és transversal en el nostre projecte educatiu.

Qui promou aquesta transformació? Qui proposa els criteris?

[R. Garriga] L'Equip Provincial de Pastoral, hi participem cinc mestres i tres religioses que estem treballant per fer conèixer les diferents religions per mitjà del nostre projecte. És imprescindible programar i fer un bon seguiment dels valors que volem transmetre. També tots els alumnes han d'assolir coneixements de cultura religiosa i conèixer les diferents religions i respectives cultures. La comunitat musulmana actualment pateix força rebuig a causa del desconeixement. El nostre objectiu és fomentar la comunicació i el respecte entre cultures. Ens reunim cada dimecres a la Casa Provincial, al carrer Marina de Barcelona. Com he dit, costa fer el canvi, perquè

la gent venim d'una època molt determinada. Aleshores fem sessions formatives per a professors, personal administratiu i serveis. Cada escola envia dos professors i els expliquem el nou enfocament. La previsió que tenim és que el mes d'octubre ja es comenci a aplicar a educació infantil i a primer cicle de primària, i tant de bo que el proper curs ja tinguem tot el material a punt per a tota la primària i així, després, l'ESO.

Hi ha algun altre canvi significatiu a nivell metodològic?

[R. Garriga] I tant! Ens proposem arribar a educar sense llibres, a partir de material didàctic elaborat pels mateixos ensenyants i les noves tecnologies. L'escola pionera en aquest treball per projectes ha estat el col·legi de Sabastida, a Nou Barris, Barcelona. Es una escola en un barri treballador i està situada entre carrers, com una illa, i perdia alumnes. En lloc de canviar l'edifici, cosa que no era possible, van decidir canviar el sistema i van treballar per projectes interdisciplinaris, buscant temes atractius i propers. Els llibres no calen. Resulta que els nens i nenes van a l'escola molt contents, s'hi senten a gust i s'ho passen bé aprenent. Ja no hi ha absentisme. L'estratègia ha estat, doncs, atreure la gent amb un canvi d'orientació, buscant una oferta de qualitat.

Abans hem comentat les diferències que trobaven entre els alumnes d'abans i els d'ara. I les famílies, també han canviat?

[I. Barceló] Els alumnes ara tenen més confiança en els professors. El mateix canvi s'ha produït en les

famílies: hi ha més relació. Es fan moltes trobades i reunions. Els pares i mares col·laboren en les festes que es fan a l'escola, van d'acompanyants a les excursions, sortides, etc. També s'organitza un dia de portes obertes. Sovint et pregunten per la religió, tenen por que es treballi fent proselitisme i cal explicar bé els nostres plantejaments. Voldríem que la relació amb les famílies fos d'ajuda mútua.

I els professors?

[I. Barceló] Ara treballen autènticament en equip, de manera coordinada, continuament s'estan formant fent cursets i trobades amb altres docents.

[R. Garriga] Compten amb la tecnologia, pissarres digitals i Internet. És un complement per a la tasca dels docents, la fa més fàcil, ja que la visualització ajuda a transmetre els continguts. També és bàsica per implementar el treball per projectes que he explicat abans. Els professors tenen la clau de l'èxit d'aquest canvi, de la seva aplicació. Segurament cada escola seguirà un ritme diferent en funció de les seves característiques. Però tenim quatre prioritats: educació en valors, relació permanent amb les famílies, presència de les tecnologies a l'escola i ser una escola multilingüe (anglès, francès...).

Què els agradava més d'abans i què els agrada d'ara?

[I. Barceló] És difícil de dir. Abans no podíem triar, es vivia allò perquè no hi havia res més. Tal vegada em quedaria amb la disciplina, l'esforç.

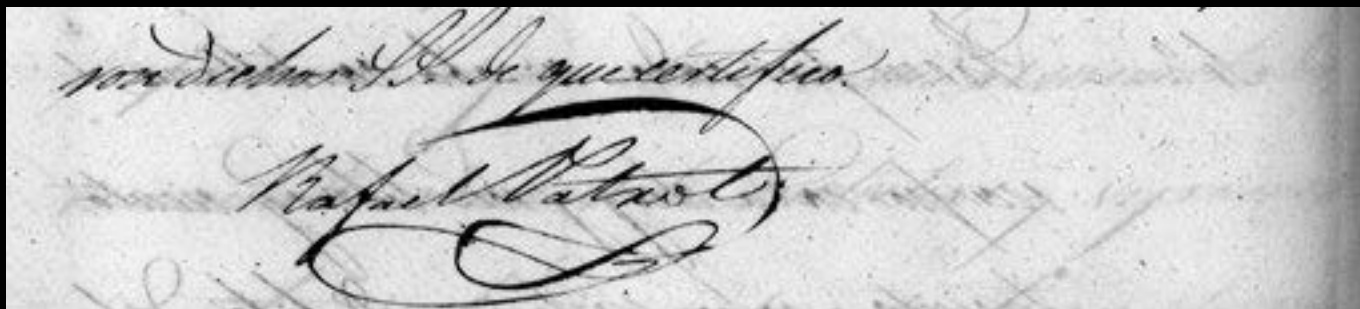
D'ara, en canvi, el que trobo millor és la sinceritat, la proximitat.

[R. Garriga] Per a mi, la coeducació ha estat un gran avenç, l'educació en la paritat. És millor educar en classes amb nens i nenes junts, més que no pas per separat per poder eradicar el masclisme. Malgrat això, les dones continuen essent les més pobres entre els pobres. No tenen el mateix accés a llocs de direcció o amb responsabilitats. Això s'ha de promoure per mitjà de la formació a l'escola. El Cor de Maria ja es va fer aquest propòsit des que es va fundar. De fet, per això va néixer, per escolaritzar les nenes ja que quedaven excloses de l'educació. La Lliberata Ferrarons, nascuda a principis del segle XIX, a Olot, una noia d'origen totalment humil que anava descalça des dels set anys, que és quan va començar a treballar fent jornades de 12 i 14 hores, va convèncer i convertir el Dr. Masmitjà que, per contra, provenia d'una família benestant. En aquesta època, a les fàbriques tèxtils de la zona d'Olot hi treballaven aproximadament 1.400 homes, 3.300 dones i 1.600 menors d'ambdós sexes. En les mateixes condicions, les dones i els nens guanyaven un sou molt menor. Per aquest motiu preferien contractar dones. Això que la dona ha començat a treballar al segle XX és tergiversar la història. De quines dones parlem? Hi ha coses que cal tenir presents per seguir avançant...

M. Àngels Suquet Fontana
Arxiu Municipal
de Sant Feliu de Guíxols

Fragment d'una acta del Manual d'Acords Municipal corresponent al període 1850-1852. AMSFG. Fons de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Detall del llibre d'actes de la Junta Local d'Instrucció Pública, 1903 a 1915. AMSFG. Fons de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

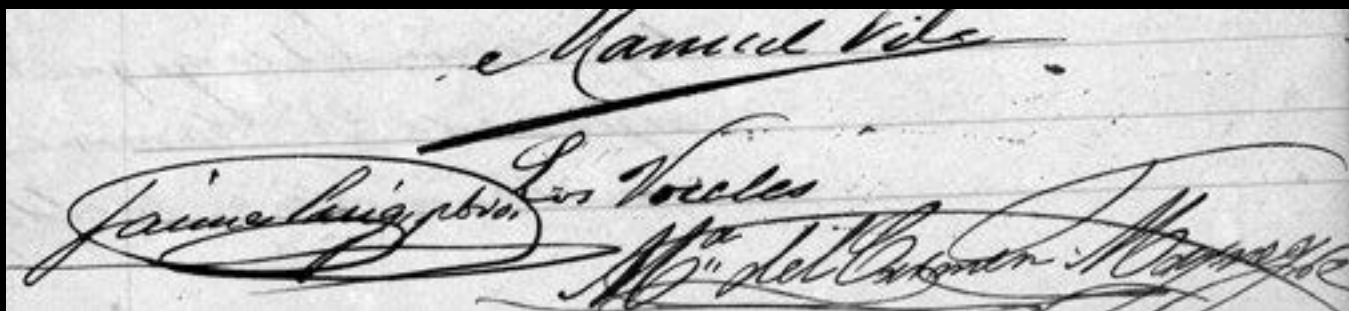
Rafael Patxot i Ferrer

Rafael Patxot i Ferrer, nascut a Sant Feliu de Guíxols el 1810, va tenir una important fàbrica de suro, la segona més antiga de la ciutat, i va fer d'alcalde en diverses ocasions, exercint el càrrec durant prop de 16 anys. Va tenir una gran autoritat i carisma que manifestà en diverses ocasions, com quan es pronuncià públicament a favor del federal Pere Caymó després de la revolució de 1868, malgrat que havien mantingut posicions enfrontades. També manifestà un gran coratge quan va procurar que els monjos benedictins marxessin de la ciutat sense patir danys després de la seva expulsió del monestir el 1835. Amant del progrés, l'alcalde Patxot va impulsar l'elaboració del Pla Gallart (1858), que va ser el primer pla d'ordenació de les comarques de Girona, i va fomentar la instal·lació de l'enllumenat de gas

(1882). L'ensenyament també era una de les seves prioritats. En aquest àmbit destacà perquè va promoure la construcció d'una escola elemental municipal (1859-1880) i va intentar que els Escolapis obrissin una escola a Sant Feliu (1864). Va propiciar el retorn de la congregació del Cor de Maria per a la reorganització de la seva escola de nenes i ell mateix apadrinà les *Beates Blanques* quan van prendre l'hàbit de Missioneres del Cor de Maria, el dia 1 de maig de 1865. Després de la seva mort, el 1886, fou recordat durant dècades. La seva personalitat fou un dels referents que van inspirar els valors i les accions del seu nét Rafael Patxot i Jubert, que també mostrà una especial sensibilitat per promoure la recerca, la cultura i l'ensenyament, sobretot pel que fa a les dones. Rafael Patxot i Jubert va instituir la

Fundació Montserrat Patxot (1919-1931), en memòria de la seva filla gran, per donar un ajut per mitjà d'una llibreta dotal cada any a una noia de Sant Feliu de Guíxols nascuda l'any de la convocatòria i que reunís unes determinades condicions. Creà la Fundació Clara Jubert (1920-1932) en record de la seva mare, per finançar l'assegurança maternal i les pensions de vellesa a dones guixolenques i palafrugellenques necessitades. Amb la mort de la seva segona filla, va constituir la Fundació Maria Patxot (1925-1931) per concedir beques per a estudis a noies catalanes sense mitjans econòmics.

- BUSSET, Gerard. *Gent d'un segle. Sant Feliu de Guíxols 1900-2000 [401 apunts biogràfics]*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 2011, p. 270 - 271
- ESTEVA, Lluís. "Autoritats municipals i eclesiàstiques de Sant Feliu de Guíxols des del 1800 fins avui". *Estudis sobre temes del Baix Empordà*, núm. 3, 1984
- JIMÉNEZ, Àngel. *Aproximació a la història de l'ensenyament a Sant Feliu de Guíxols*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 1988, 110 p.
- ZARAGOZA, Ernest. "Las beatas blancas". *Àncora* (14 de maig de 1981), p. 3

M. del Carme Maynegre i Juanals

M. del Carme Maynegre va néixer a Castell d'Aro, el 1861. A principis dels anys noranta del segle XIX, juntament amb la seva germana Carolina, va fundar i dirigir el col·legi El Hispano, una important escola per a nenes de Sant Feliu de Guíxols. Sembla que entre els anys 1868 i 1890 n'hi havia hagut una altra, dirigida per Sílvia Rementeria. Durant la segona meitat del segle XIX, també es va construir l'edifici per a les escoles públiques al passeig (on actualment hi ha els edificis consistorials), en substitució dels locals que s'utilitzaven al Monestir. El 1864, l'escola de nenes es traslladà a la planta baixa de l'edifici; el 1879, s'hi instal·laren els pàrvuls, i l'escola elemental de nens al segon pis, el 1880. El 1871 hi havia quatre mestres a l'escola municipal (Telèsfor Izal, Agustí Viñas, Abdó Mallol, i Concepció Villaespe-

sa) per a 552 nens, 262 dels quals eren pobres. En aquesta mateixa època, les escoles confessionals que s'establiren a Sant Feliu de Guíxols van ser: el Cor de Maria (1865) i la Divina Pastora (1888) per a nenes; i els Germans de la Doctrina Cristiana (1891), popularment coneguda com els *Hermanos*, per a nens. A banda, funcionaren diferents escoles privades, algunes de les quals eren laiques, com *El Hispano*, que tenia 122 alumnes i apostava per un projecte pedagògic diferent del que era habitual en escoles de nenes. A part de classes de labor i dibuix, els impartia aritmètica, càlcul modern, història o francès. En foren professors Víctor Fuster, Pablo Prosperino o Mercè Pubill. Contràriament al que era la pràctica habitual, Carme Maynegre s'oposava a la separació dels alumnes per estatus social i, en canvi,

era partidària de donar una atenció específica als alumnes en funció de l'edat i de les seves capacitats. Va publicar diversos articles d'opinió al diari *La Lucha* de Girona i al setmanari *El Programa* de Sant Feliu de Guíxols que van ser objecte de polèmica. Encara que no era feminista ni partidària del sufragi universal, Maynegre estava a favor de l'accés de la dona a l'educació i a la cultura i també de la seva participació en el món laboral. Va ser vocal de la Junta de Primera Ensenyança del nostre municipi entre 1903 i 1908. La mort prematura del seu marit i de la seva filla, juntament amb altres circumstàncies, van allunyar-la de la direcció d'*El Hispano*.

El tinglado

Informació municipal

Què va suposar delegar la direcció pedagògica a partir de 1994 en mans seglars?

Sens dubte, va suposar una obertura de cares a fora, envers les famílies, el poble, la societat...

Les monges havien portat la direcció de l'escola durant 130 anys. El canvi social que experimentava la societat i la manca de vocacions religioses, entre altres factors, van comportar que es plantegessin deixar la responsabilitat educativa en mans de seglars.

Quan em van proposar de portar la direcció pedagògica del centre em va sobtar molt. Recordo perfectament el moment en què m'ho van dir la primavera del 1994. Ho vaig veure molt gros, però al mateix temps era un repete molt engrescador. Vaig reunir totes les meves companyes del Claustre i els vaig explicar la proposta dient que només ho faria amb el seu vistiplau. Totes ho van acceptar de molt bon grat i em van encoratjar a fer-ho. Des d'aquí vull agrair el fet que, sempre, vaig tenir el seu suport.

Per poder fer front a aquest nou càrrec calia una formació. Vaig assistir a diversos cursos de formació per a directors que en aquells moments es feien a Girona i Barcelona. També vaig fer un curs de formació personal, basat en l'educació en valors, que em va

ajudar moltíssim per a la meua tasca, tant de directora com de mestra.

En el moment de portar a terme la direcció pedagògica, també em vaig començar a formar en les noves tecnologies. En aquells moments, fa vint-i-dos anys, a l'escola no teníem encara ordinadors. Al despatx, tota la documentació (expedients, certificats, informes...) es feia a mà o amb una màquina d'escriure elèctrica. No va ser fins al cap d'uns mesos que vam tenir el primer ordinador, on guardàvem llistats d'alumnes i poca cosa més. La informatització de dades es va anar fent molt paulatinament, sempre d'acord amb el que exigia el Departament d'Ensenyament. Però va ser un pas molt important per al funcionament del centre.

Començava un nou camí. Un camí que, evidentment, seguiria les petjades que havien deixat les monges, però que s'aniria eixamplant amb el temps. Totes estàvem molt il·lusionades amb aquesta proposta de futur, però sorgien dubtes:

La titularitat del centre continuava en mans de les religioses.

"Deixarien les monges que la directora pedagògica prengués determinades decisions?"

No va ser fàcil, com qualsevol canvi. Al principi va ser tot molt lent, però els canvis no es podien fer tots de cop... Les monges anaven assentint, a poc a poc, a les noves propostes i s'hi anaven adaptant. En aquells moments, també, s'implantava la reforma educativa en què l'EGB deixava pas a l'educació primària i l'ESO. Vam treballar plegades i

A l'altra pàgina, d'esquerra a dreta:

Escola i entorn: activitat musical a l'escola bressol Mas Balmanya. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Activitat d'acollida dels alumnes de P3: "Vine a jugar". Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

he d'agrair molt l'ajuda i el suport que la M. Maria, la M. Adela i la M. Teresa em van brindar durant el meu mandat.

Al cap d'un temps, les monges van anar deixant de fer classe i només es dedicaven a tasques d'ajuda i col·laboració a l'escola.

"Com s'enfocaria el sentit religiós a partir d'ara?"

Al contrari del que pensaven algunes persones, no es deixaria de fer religió. No hem d'oblidar que som una escola cristiana. El que sí que va començar a canviar va ser la manera de fer-ho. Sempre s'havia resat matí i tarda abans de començar les classes. Jo ho vaig viure com a alumna. Però a poc a poc, vam anar canviant les oracions per petites pregàries o pensaments, que podien fer entre els mateixos alumnes de la classe, fins a convertir-ho en un treball d'educació en valors previst en l'àrea de tutoria. El que sí que es va continuar fent va ser el treball en el llibre de religió, però també, sempre, basat en els valors humans i cristians.

"Com acceptarien les famílies aquest nou càrrec?"...

He de dir que, en general, les famílies ho van acceptar molt positivament. A mesura que passava el temps, la reacció del poble també era molt bona. Això va suposar que la gent s'anés interessant cada vegada més pel nostre tipus d'escola. L'escola s'obria al futur. Un

futur que jo no sabia on ens portaria, però sí que sabia com el volia encaminar, quin tipus d'escola volíem ser: una escola oberta, basada en uns valors humans i cristians on es valorés molt l'esforç de l'alumne i la responsabilitat per tal d'arribar a la societat de manera autònoma i emprenedora i, sobretot, essent bona persona. Aquesta feina no es podia fer sense l'ajuda de les famílies, la complicitat amb les famílies és molt important i havíem de treballar conjuntament per l'educació dels fills. A mesura que passava el temps, la relació família-escola anava creixent. Crec que, aquest, també va ser un pas fonamental.

Vam tenir molt clar que els mestres havíem de treballar en equip, amb esforç i responsabilitat, però sobretot, amb motivació i amb il·lusió. Això sí, seguint sempre el camí que van començar les monges, les quals encara ara, de vegades, trobem a faltar. La seva essència encara perdura. I així fou. Al setembre de 1994 començava el meu mandat com a primera directora pedagògica del centre, fins al 1997. Darrere meu vingueren l'Anna Rabell, la Maite Comas i l'Esperança Córdoba, directora actual d'educació primària, juntament amb la Carme Darder que dirigeix l'educació infantil.

Ja fa més de deu anys que es va crear la Fundació Cor de Maria – Sant Josep i la titularitat de l'escola va passar a mans del Patronat. Durant tots aquests anys hem anat treballant seguint aquesta línia d'escola i creant un bon clima de

relació educativa entre el col·legi i les famílies que ens han confiat l'educació dels seus fills. Desitjo que seguim així. Crec que si donem el millor de nosaltres mateixos, rebrem el millor dels altres.

Felicitats per aquests 150 anys i per molts anys més!!!

Anna Albertí Martín

Mestra del centre educatiu Cor de Maria

Els temps canvien: d'escola de nenes cap a escola mixta

Se'm fa difícil buscar en el bagul dels records, aquest pas de l'escola Cor de Maria. Han passat molts anys i cal fer memòria, espero que no em falli, ja que m'ho han demanat. Ja feia uns 10 anys que treballava al centre quan es va proposar el canvi d'escola de nenes a mixta. L'escola Cor de Maria sempre havia estat un col·legi per a nenes. Totes les famílies ho tenien ben assumit: les nenes al Cor de Maria, els nens als "Hermanos". Tot i que cal dir, que en els primers anys de vida dels infants, hi havia nens també, però cap als sis anys, ja havien de deixar les aules del Cor de Maria i passar a les dels "Hermanos". Això va començar a canviar quan el tarannà d'algunes famílies

també ho va fer: per què no podien deixar el nen a l'escola on anava la seva germana, la seva cosina...? Però les opinions no anaven totes pel mateix camí: si l'escola funcionava bé per què calia barrejar nens i nenes? Moltes famílies ho veien amb ulls no gaire favorables, els agradava tenir les nenes en una escola femenina, únicament. Dins l'àmbit del professorat, també van sorgir opinions diverses, tant entre les religioses com entre els seglars, femenins tots, amb força anys de servei. Ja sabem tots, que tots els canvis, comporten una mena de controvèrsia prèvia a l'adaptació de la novetat. A poc a poc, tant dins el pensament dels docents com de les famílies, va anar guanyant terreny el pensament de "per què no, nens i nenes junts, si al cap i a la fi, en el camí de la vida, aniran junts i no separats?"

Recordo que es van anar matriculant, en primer lloc, i com és natural, els nens que tenien germanes a l'escola.

Després, per contacte familiar, cosins; per contacte de carrer, veïns; per proximitat a l'escola, etc. Molts factors van fer que tots plegats, docents i famílies, es donessin compte que no passava res, que nens i nenes es podien educar junts. Sense deixar en cap moment l'àmbit d'aprenentatge, que seguia una bona línia, compartida per mestres i famílies. Ara bé, evidentment, es van començar a notar certes diferències que per als educadors i educadores van ser importants com ara el joc, que el dels nois no tenia res a veure amb el de les noies, cosa que ja es posava de manifest a edats molt primerenques. Ara, aquesta particularitat també hi és, però no tant, hi ha grups de nens i nenes que juguen junts, sense cap problema. Això sí: Ara i abans, les condicions físiques dels nens, normalment, superen força les de les nenes. Llavors, ja hi som, amb el típic: "M'ha donat una empenta, ha xutat molt fort..." La cançó de les queixes no ha canviat amb el pas del

temps. Quan es va començar, els nens eren força tossuts en no deixar jugar les nenes amb ells, i elles procuraven allunyar-se'n, no fos cas que amb la pilota... De mica en mica, es van anar relacionant, ja hi va haver menys problemes a l'hora de l'esbarjo. Val a dir que sempre s'ha d'estar atent, ja que fins i tot en els nostres temps, la manera de jugar, a vegades, no encaixa entre nens i nenes, que tenen gustos diferents. De tota manera, no té res a veure amb com va començar, ja que, a més, els nens eren més pocs i feien pinya entre ells mateixos. Les nenes, més nombroses, feien servir aquesta superioritat, per anar-los darrere, agafar la pilota i fer un gol que, naturalment, era nul.

Un altre aspecte. A nivell educatiu: ens vam adonar que, fins a certa edat, la maduresa de les nenes era superior a la dels nens, fins que ja s'anaven igualant. Les respostes, les preguntes, els interessos dels nens i de les nenes

Grup d'alumnes de quart d'ESO preparant la quadrícula per fer el mosaic humà al pati de l'escola amb l'ajuda del professor Carles Arnau. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

tenien un tret diferencial que calia tenir en compte. La maduresa dels infants és primordial en l'aprenentatge. Era necessari anar fomentant que tots i totes s'obrissin a les seves possibilitats segons marcava el seu desenvolupament personal. En els primers cursos, fins que s'igualava, es notava més que les nenes aprenien amb més rapidesa però, a mesura que passava el temps, els nens assolien el mateix nivell que les seves companyes. Era qüestió de paciència, de donar els passos que cadascú necessitava en el seu trajecte i afavorir la convivència. Veritablement, no era el mateix nens i nenes; que, únicament, nenes.

Les famílies van respondre molt bé. Per motius diferents, l'escola es va anar omplint de nens i nenes –fins ara, sense més problemàtica que la que comporta educar, ensenyant el camí de la vida, que no sempre serà planer. Acostumats, els docents, a tractar amb nenes no vam trigar gaire a veure les diferències entre una classe mixta i una de nenes, per sort. Tots, alumnes i professors i famílies, vam veure que el canvi era favorable, encara que comportava feina, era positiu. Els nens ja no es van sentir relegats, perquè la integració anava fent la seva trajectòria i el nombre de nens s'anava acostant al de nenes. Així doncs, i ja com a conclusió, vaig viure aquest canvi, amb les naturals expectatives i dificultats que tot canvi comporta. Vols que tot surti bé, però hi ha molts factors i moltes persones que intervenen en la proposta. Perquè tot segueixi un camí perfecte, cal una bona col·laboració entre tots i totes, que en el cas que

tractem va ser molt predominant. No va ser fàcil, pel que fa als diferents grups afectats, ja que sempre hi havia dubtes sobre com fer-ho millor. El temps ha anat demostrant, amb alegria de les famílies, alumnes (nens i nenes), professores i ara també professor, que els resultats ens agraden, malgrat les circumstàncies que poden anar sortint.

Només em resta dir: Felicitats Cor de Maria i per molts anys més !!!!

Margarida Oliver Claramunt
Mestra del centre educatiu
Cor de Maria 1973-2016

El col·legi del Cor de Maria festeja el segle i mig d'existència a Sant Feliu

Ahir es va presentar a casa un vell amic de joventut, en Pere Rius. Feia molts anys que no el veia, ja que així que es va casar anà a viure a Barcelona, al domicili de la seva esposa. Així que va arribar a Sant Feliu, en l'autocar de la SARFA, acudí a l'Ajuntament per si jo encara residia a la població i, en cas afirmatiu, per saber quina era la meua adreça.

En entrar i sortir de la Casa de la Vila va cridar-li molt l'atenció veure el pati de l'Ajuntament totalment ocupat per una mena d'exhibició de fotografies,

documents i altres objectes, tots relacionats amb el col·legi Cor de Maria.

Un cop arribat a casa i després de la presentació i l'abraçada corresponents s'originà la conversa següent:

[Jo] –Mira noi, això de festejar cent cinquanta anys d'existència és quelcom de molta importància i precisament he llegit a la premsa que a la veïna població de Cassà de la Selva s'ha celebrat una gran festa amb motiu que el col·legi dels Germans de La Salle ha festejat els cent trenta anys d'existència en aquella vila del Gironès. Per tant, si la presència del Cor de Maria a Sant Feliu supera en vint anys més el cas de Cassà, no és pas "moco de pavo", com dirien els castellans, el que succeeix a Sant Feliu.

[Eli] –Bé, bé, doncs, digue'm si algú de la teva família va ser-ne alumne.

[Jo] –Efectivament, començo amb la meua mare, la Lola, que hi seguí tota l'ensenyança bàsica d'aquell temps molt i molt abans de la guerra d'Espanya i que, acabats els estudis, encara seguia acudint al col·legi del carrer de la Creu per aprendre bé la tasca de planxar sota la direcció de la mare Joaquina que era una especialista en això i també en curar els petits talls i esgarinxades que es podien fer les alumnes.

Al principi de la Guerra d'Espanya, les monges foren obligades a abandonar el convent i a substituir el seu uniforme per vestir de paisà. Dues d'elles van ser acollides en un pis del carrer de la Penitència, cedit per unes bones persones i la meua mare, que era filla d'una de les fleques de la ciutat, s'ocupà de facilitar-los, i d'ama-

A l'altra pàgina, d'esquerra a dreta i de dalt a baix:

Retrat corresponent a primer de primària del curs 1995-1996, amb les professores Anna Albertí i Carme Darder. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Retrat corresponent a segon de primària del curs 1994-1995, amb les professores Anna Albertí i Carme Darder. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Retrat corresponent a segon de primària del curs 1996-1997, amb les professores Anna Albertí i Carme Darder. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Alumnes seguts al pati de l'escola, fent el mosaic humà per celebrar el 150 aniversari. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

gat, un pa de tant en tant, tenint en compte que aquestes dues monges tenien el seu emplaçament a molt poca distància del vell col·legi de la Divina Pastora, lloc llavors ocupat pel Sindicat dels partits polítics dominants. Més tard, elles pogueren sortir de Sant Feliu.

Una altra alumna fou la meva esposa, la Margarita, que als anys trenta ingressà a la classe de la mare Concepció, monja molt amable i animada. Recorda que els dies que pluvia no es podia sortir al pati i les noies grans explicaven contes i assajaven teatre. Després d'una ploguda, les nenes buscaven i recollien cargols que havien aparegut entre els arbres del pati. Quan, individualment, la nena que entrava per la porta del carrer havia de dir: "Sea por siempre bendito e imitado" i la monja replicava: "el corazón de María inmaculado". A continuació, la nena preguntava: "¿Cómo està, Madre?" i corrents cap a seure a la classe. Pràcticament, tota l'ensenyança era en castellà, però a la classe de lectura es llegia aquell llibre en català que tant ens agradava. Quan s'acostava el dia del sant del pare, per exemple, apreníem "la décima", que restava redactada així: "Per demostrar que m'aplico, vaig a fer-ho en castellà" i seguia: "Papá querido, años sin fin felices le desea su querubín. A Dios le pido de corazón le dé en su día su bendición."

[Eli] –Renoï, quins records que en tens.
[Jo] –N'hi ha més encara. Per exemple: pel mes de maig, el mes de Maria, es guarnia l'altar de la capella i les nenes que hi anaven portant flors o algun ciri eren compensades reser-

vant-los el passar la "bandeja", que era un gran honor.

Quan se sortia de la capella era obligatori cantar "L'adéu-siau, Maria. Maria adéu-siau". La mare superiora era la mare Mercè i la que dirigia les labors, la mare Estrella.

Quan sortíem a jugar, anàvem corrent i cantant una glosa ben estranya que deia així: "Ai! Que els confits són bons! Ai! Que la llengua em cou!"

El personal escolar no disposava d'uniforme. Totes portàvem una bata negra amb el coll blanc i l'anomenàvem *el davantal*.

Entre els jocs que es practicaven al pati destacaven saltar a corda, la xarranca i d'altres. També es cantava una cançó que tenia aquesta lletra: "Tres passos n'he fet en terra. No sé si el rei em dirà res. Vinc de part de la comtessa, la comtessa del rei moro, «de las tres hijas que tiene, si me quiere dar la una. Ni la una ni la otra yo las tengo para dar, que el pan blanco que yo como ellas también comerán.»" Aquest cant comportava una sèrie de moviments diversos.

Entre aquelles antigues alumnes s'hi trobava l'Adela Rubió, que amb el temps es convertí en la superiora del Cor de Maria.

[Eli] –I els teus fills, també anaren al Cor de Maria?

[Jo] –L'Albert hi entrà de molt petit i hi passà dos cursos. En canvi, la Carme va cursar-hi tot l'ensenyament bàsic. Quan acabà l'últim curs, vàrem fer l'obsequi d'una pintura de Carreró, autor local, al col·legi.

Aquí finalitza aquest simulacre de diàleg sostingut entre un suposat Pere Rius i el signant, redactat en una màquina d'escriure tan vella com jo.

Lluís Palahí i Xargay

Pare d'antics alumnes del
CE Cor de Maria

Els anys al col·legi Cor de Maria

Arran de la celebració dels 150 anys de la fundació a Sant Feliu del col·legi del Sagrat Cor de Maria, se m'ha demanat si podria explicar les meves relacions escolars amb aquest col·legi.

Doncs, sí, jo vaig néixer l'any 1931, evidentment al primer "col·legi" que em varen portar –si és que se li pot donar aquest nom– va ser "els caganers" de dalt, del carrer Sant Domènec. Després, ja cap als cinc o sis anys, vaig anar al col·legi Sagrat Cor de Maria, vulgarment dit "de les monges". Ara bé, tenint en compte l'any del meu naixement, en aquesta edat, al col·legi de les monges, ja ho n'hi havia de monges, ja que era els anys 1936 i 1937 i, per tant, de monges, res de res. En els meus records –encara que a l'edat que estem parlant, hi pot haver molts punts foscos– pot haver-hi lapsus en fets que pot ser que no lliguin amb els records d'altres persones de la meva edat o més grans. Del que dic, no en faig un acte de fe, sinó que admeto i no discuteixo la seva correcció.

A les monges hi vaig tenir com a mestra la senyoreta Àngela Doubé, per cert, molt "carinyosa" amb els nanos que hi havia en aquella classe. Em va ensenyar a llegir en català amb un llibre titulat *L'infantil*. Alguna vegada, llegia un llibre manuscrit que era en castellà i que es titulava *La estrella*. El primer que feia en arribar a casa era dir-ho a la mare. A la senyoreta Àngela Doubé, alguns dies, l'ajudava la senyoreta Maria Lluïsa Llorens. També havia tingut la senyoreta Maria Soler.

La classe on anàvem els petits estava situada entre el que més tard, ja en època franquista, va ser la sagristia i el pati que llavors en dèiem "de baix". Els petits, al pati de dalt, no ens hi deixaven anar, jo només vaig ser-hi un cop per fer-nos un retrat amb la senyoreta Maria Soler al voltant del safareig, que hi havia al racó de l'extrem dret d'aquell pati. Aquest retrat, he de tenir-lo, però no sé on el guardo...

Vull aclarir que, al costat nord del pati de baix, hi havia un local amb un safareig molt gran, on els nois grans ruixaven els petits i les noies. Les aules dels nois i noies grans eren a dalt, jo no hi vaig pujar mai. Més tard, ja amb set anys, i a causa dels bombardejos, vaig anar a viure a Llagostera, però, almenys, dos dies a la setmana venia a Sant Feliu, i també anava al col·legi de les monges. Com a curiositat, quan sonava la sirena que avisava de perill de bombardeig, sortíem tots corrents, mestres i alumnes, cap al refugi del Puig, al carrer de la Lluna.

Més tard vaig tornar a Sant Feliu, ja per quedar-m'hi i, llavors, hi vaig llegir *El meu segon llibre*, de l'autor Lluís Mallafré. Ja dins d'aquesta època, vam arribar a l'any 1939, en què es va acabar la Guerra Civil i, a causa d'aquest fet, es van tancar totes les escoles de Sant Feliu amb l'objectiu de buscar nous mestres "afectos al règimen" i jo ja no vaig anar al col·legi fins que vaig

anar als "Hermanos".

Aquests, per a mi, són els fets de les meves relacions amb l'esmentat col·legi del Sagrat Cor de Maria, durant la malaurada Guerra Civil de 1936. Que no torni mai més!

Jordi Ros i Marcé

Antic alumne del centre educatiu Cor de Maria

El meu pas per l'escola

Aquest any faig sisè de primària però per arribar fins aquí he fet un camí molt llarg.

Vaig començar a P3 amb la Cristina com a tutora, va ser el meu primer any i recordo que jugava molt i m'ho

passava molt bé, va ser quan vaig conèixer els meus companys de classe. Al cap d'un temps, vaig passar a P4 i també tenia la Cristina, va ser quan vaig començar a aprendre escriure, era molt divertit!!!

Llavors vaig anar a P5, era l'últim any que feia infantil i em sentia molt gran perquè aviat començaria primària.

Quan vaig fer primer, amb l'Esperança com a tutora, recordo que va ser quan vaig començar a anar de colònies. Per a mi, anar de colònies va ser una experiència inoblidable, ja que vaig aprendre a conviure amb els companys de classe, també va ser quan vaig començar a aprendre francès amb la Maria com a professora.

A segon vaig començar amb les taules de multiplicar, que eren molt difícils, quin embolic!!

L'any següent, a tercer, ja estava a cicle mitjà i la cosa es complicava. Tenia com a professora la Margarida i, a mig curs, va venir l'Eva, ja que la Margarida es jubilava i deixava de ser tutora després de molts anys, totes dues feien les classes molt divertides. Va ser un dels millors cursos perquè fèiem de Carnestoltes i també vam fer un conte de la Castanyera.

Posteriorment, vaig passar a quart i vaig tenir en Josep com a tutor i em va agradar molt ja que és l'únic professor que he tingut, recordo que va

ser quan vam començar a fer treballs en grup i ens va explicar molt bé com ho havíem de fer.

En acabar el curs vaig passar a cinquè amb la Martha, amb ella he començat a fer treballs cooperatius, a pintar i fer quadres, com a tutora crec que és molt bona ja que sempre ens ajuda en tot el que pot.

Ara a sisè, que és el meu curs actual, continuo tenint la mateixa professora, sé que és el curs més difícil però la mestra ens ajuda a superar-lo. Durant tot aquest temps també he tingut altres professores com la Carme a educació física, la Leo d'informàtica, la Cecília i l'Eva com a mestres de música, la Laura i la Núria que m'ensenyen anglès i la Maria i la Vero com a mestres de francès, crec que totes ho fan molt bé. Aquest és l'últim any que estic en aquesta escola i penso que és una escola molt bona, ja que ensenyen de tot i els professors són molt bones persones.

No és un col·legi gaire gran com altres de Sant Feliu perquè tenim un pati petit, tampoc tenim aules gegants, ni un menjador enorme, fins i tot per fer educació física hem d'anar al pavelló municipal. El que té de bo és que és molt acollidor i familiar, i el més important és que m'han ensenyat tantes coses ..., "a escriure, sumar, comptar, tocar instruments de música, llegir, parlar altres idiomes i escriure'ls..." També he après valors i celebrem mol-

tes festes tradicionals com el Carnaval, el Nadal, la Quaresma, el Dia de la Pau... Recordo totes les excursions que he fet al llarg dels anys amb molta alegria i felicitat.

A més a més he de dir que he fet molts amics i amigues i penso que no hagués estat millor en una altra escola.

Laura Mingorance Delgado

Sisè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

El meu col·legi

Si miréssim per un forat la nostra escola fa temps enrere, el que primer ens impressionaria seria l'entrada de l'escola, colors marrons i seriosos et donaven la benvinguda; ara, un cop passes la porta d'entrada, un món de colors que t'alegren el dia.

Abans, qui veies primer a l'hora d'entrar eren les "madres" ("madre" Maria, "madre" Adela, "madre" Conxita, "madre" Concepció, "madre" Teresa, "madre" Emília...) i moltes altres que han passat per la nostra escola, elles feien de mestres i formaven part de les Missioneres Cor de Maria. A més, vivien tocant a l'escola, elles travesaven el pati de casa i ja hi eren dins l'escola. Cada matí, una d'elles era a l'entrada i s'encarregava que tothom que passés per allà, digués "bon dia".

Les bones maneres sempre han estat presents a l'escola. Aquesta feina encara es fa, però ara, podem trobar les senyoretes de l'escola, que amb un somriure ens desitgen que hi tinguem un bon dia.

Les aules han canviat molt: el que eren dormitoris on dormien les monges, ara són aules on els nens i nenes passem el dia; la tecnologia ha entrat de cop, tenim pissarres digitals, ordinadors a l'aula, i fins i tot, el mobiliari, tot i que encara avui en dia tenim mobles que hi porten molts anys. Imagino la de nens i nenes que es deuen haver segut a la meua cadira al llarg de tot aquest temps.

De mica en mica, es fan reformes. Aquest any, les aules de P3 han passat per un canvi preciós: parquet, mobles nous, lavabos amb dutxa... et vénen moltes ganes de quedar-t'hi, allà, els nens i nenes es veuen feliços. I el millor de tot, és que a poc a poc l'escola va canviant, mirant cap a un futur més modern, on tot canvia molt ràpid.

I què més podríem veure per aquell forat que ens hem trobat al principi? Doncs les alumnes que anaven vestides amb uniformes. Els primers anys de la meua escola només hi venien noies, totes elles vestides amb uniforme seriós, com tot el que es feia llavors. Ara, tothom pot anar vestit com més còmode se senti, tot i que quan els nens van entrar a formar part de l'escola, es feien servir unes bates

ratllades blaves per als nens i unes altres de verdes per a les noies. L'uniforme va desaparèixer, però encara es van quedar les bates durant molt de temps. Jo fins a segon de primària encara vaig dur la bata ratllada, i la conserva la mare com a record.

Avui, només els nens petits de l'escola porten bata, així poden anar més nets cap a casa quan surten, i no hi ha distincions, tots vestits amb un blau cel molt bonic i amb una butxaca gran on hi cap un munt de cosetes.

Un cop passes el passadís principal de l'escola, et deixa veure una porta que no ha canviat gens, aquesta porta obre l'espai que més ens agrada: el pati. Un pati que ha canviat moltíssim, abans només hi podies jugar amb unes rodes i algunes joguines que les senyoretes treien de les classes, avui tenim un gronxador molt gran que de vegades ens fa ser pirates, altres vegades som astronautes... allà hi podem passar mil aventures.

I al segon pati, abans hi podies veure un gran pi, porteries i uns gronxadors de ferro, com els que tenien els parcs de fa molt de temps, tot això va desaparèixer per deixar un sorral on jugar amb pales i galledes, una gran pista de futbol i dos arbres que ens ensenyen a quina estació de l'any estem, el mandariner i l'ametller, quantes vegades hem anat a veure les seves primeres flors...

I el que més ha canviat de l'escola és la capella, allà quan començava el curs o quan era el mes de Maria, al maig, tots els nens de l'escola anaven a celebrar una missa, cantaven cançons de l'escola i les professores preparaven treballs manuals per fer les ofrenes... avui, en aquella capella, tenim una súper aula de psicomotricitat, on petits i grans ens ho passem molt bé fent esport.

Com m'agradaria que el forat que he trobat al principi no es tanqués mai, perquè la meua escola té moltes històries per explicar.

Jo estimo la meua escola, una casa on tots i totes passem moltes aventures i que un dia algun nen o una nena explicarà en una redacció com jo ho he fet ara.

Cèlia Coronel

Cinquè de Primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Records de la meua escola

La meua escola ja suma molts anys de generacions que han après entre les seves parets, fins i tot hi ha exemples de famílies que els avis van estudiar-hi, els pares també, i ara hi vénen els fills.

A les dues pàgines interiors, d'esquerra a dreta:

Acte inaugural de la celebració del 150 aniversari de l'escola Cor de Maria realitzat el dia 10 de desembre, a Las Vegas. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Escola i entorn: representació al Teatre Auditori Municipal Narcís Masferrer. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Escola i entorn: visita a l'asil Surís per felicitar el Nadal. Procedència: Fundació Cor de Maria – Sant Josep. (Autor: desconegut)

Pati del col·legi de les monges del Cor de Maria a principis dels anys cinquanta. Concepció Coll, representant la Verge Maria, envoltada per vuit angelets, alguns d'ells de la família Sibils. De genolls, Teresa Bartra, a l'esquerra, i Margarita Cervera, a la dreta. Procedència: Lluís Palahí i Xargay. (Autor: desconegut)

El Cor de Maria fa 150 anys i estic molt content de formar part d'aquesta història.

Oriol Castillejo

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

L'altre dia mirava l'àlbum de fotos de casa la meua àvia, i vaig quedar impressionada... Vaig veure una fotografia de les escales del pati de l'escola, totes les nenes anaven amb el mateix vestit i posava que s'havia fet al curs de 5è de primària. Les meves dues tietes eren a la fotografia i tenien la mateixa edat que jo ara! I vaig recordar que la meua escola fa 150 anys!

Moltes felicitats Cor de Maria!

Maria Descayre

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

El curs passat, a 4rt, vaig arribar d'Anglaterra sense saber ni català ni castellà. Després el Cor de Maria em va ensenyar català, castellà i, també, francès. Vaig fer molts amics.

El Cor de Maria també m'ha ajudat a conèixer les tradicions catalanes: Sant Jordi, la Castanyera, la Vella Quaresma, el Caga tió. M'agraden molt!

Moltes gràcies Cor de Maria i feliços 150 anys!!

Ethan Meere

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Abans tothom portava bata fins a 8è, la bata era de color verd i blanc, de ratlles, i quan van venir els nens era de color blanc i blau marí. Ara fa poc que només porten bata el més petits de l'escola i la mateixa bata els nens i les nenes. L'edifici ha canviat la distribució i s'ha remodelat, però l'ensenyament i els valors segueixen sent els mateixos.

Noa Rosillo

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

És el primer any que estic a l'escola, i m'han explicat que fa anys hi havia monges i eren les que manaven a l'escola i es feien dir: "madres". M'hauria agradat molt fer classe amb les monges per veure com ho feien i saber si era molt diferent de com ho és ara.

Isaac Nievas

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Tot i que s'han fet reformes i petits canvis, l'escola és força semblant a com era abans. Recordo que a P5 van posar un sorral i ens vàrem posar molt contents de poder jugar amb la sorra. També recordo que les nostres bates eren diferents a les d'ara, amb botons

i de ratlles blanques i verdes.

Espero que el Cor de Maria pugui fer molts anys més per poder educar a més nens i creixi molt com a escola. Felicitats!!

Anna Prunell

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

El Cor de Maria és la nostra segona llar, on passem molt de temps junts, tant els mestres com els alumnes, nosaltres som una gran família.

En aquesta escola hi ha hagut moltes històries, i en el nostre dia a dia n'hi segueixen havent moltes més. Ara, el Cor de Maria té 150 anys. Espero que segueixi fent més anys!!

Wassa Coulibaly

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Han canviat moltes coses en aquests 150 anys, i només vull desitjar al Cor de Maria que segueixi ensenyant als nens i nenes com ho ha estat fent aquest anys. Moltes Felicitats!

Daniela Roncero

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Per a mi, el més important d'aquest col·legi és que aprens rient, jugant

i sobre tot compartint i divertint-te amb els teus amic i companys. Gràcies Cor de Maria i moltes felicitats!

Jan Rozas

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Les festes de Cor de Maria sempre són prefectes! La Castanyera, Nadal, Carnaval, Pasqua. Dia de l'Escola... Però la que més m'agrada és el carnaval, perquè venim disfressats i fent una desfilada a l'escola. És super divertit! Felicitats Cor de Maria!

Silvana Chalco

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

El Cor de Maria és una escola molt especial. Al llarg del temps ha anat coneixent i estimant molts nens i nenes que avui dia, encara se'n recorden. De la meva família, la meva mare, la meva tia, el meu oncle i el meu cosí han estudiat al Cor de Maria, i la meva cosina i jo hi estem estudiant actualment... Per això, per a nosaltres, és tan especial el Cor de Maria. Felicitats!

Berta Soler

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Per a mi, el Cor de Maria és la millor escola del món. Des de P3 al curs que sóc ara, 5è, hem après a comportar-nos

bé, a cooperar entre tots, hem anat d'excursió, hem viscut bons moments i també de dolents, però estem alegres i feliços. Per molts anys Cor de Maria!

Asma Soultana

Cinquè de primària del centre educatiu Cor de Maria – Sant Josep

Com hem celebrat els 150 anys?

Durant el curs 2015-2016, la Fundació Cor de Maria - Sant Josep juntament amb l'equip directiu i el claustre varen programar diferents activitats per commemorar els 150 anys de la nostra escola. Aquesta efemèride va ser el dia 1 de maig de 2015, però es va considerar que aquesta era prou important per celebrar-ho al llarg del curs acadèmic 2015-2016. Durant el primer trimestre, es va programar dues activitats. La primera va ser una festa d'aniversari interna de l'escola. Els alumnes i docents varen dur a terme un mosaic humà en què es llegia el motiu de la celebració: CE COR DE MARIA, 150 ANYS. En la preparació d'aquest mosaic ens varen ajudar els alumnes de quart d'ESO i el professor Carles Arnau. Aquests varen quadrificar el pati a escala per tal que el mosaic quedés amb unes proporcions correctes. També vàrem comptar amb la col·laboració del Sr. Bigas que va fer les fotos d'aquesta celebració. Per als alumnes va suposar una celebració important amb tots els nens i nenes de l'escola al pati gran,

amb confeti, pastís i cançó d'aniversari. Fins i tot, aquesta festa es va emetre per TV Costa Brava.

El dia 10 de desembre es va dur a terme l'acte inaugural de la celebració dels 150 anys del Cor de Maria, a la sala Las Vegas, al vespre. Hi havia una taula presidencial amb els màxims representants de la Fundació Cor de Maria - Sant Josep, monsenyor bisbe Francesc Pardo i la provincial general de la congregació Cor de Maria, Pilar Lascorz. També varen ser ponents en aquesta taula el Sr. Carles Motas, alcalde de Sant Feliu; la religiosa Úrsula Jové, vicària provincial de la congregació; el Sr. Miquel Mateo, secretari general adjunt de la FECC, i el Sr. Miquel Garcia, director general dels centres concertats i privats. Cadascú hi va intervenir fent una aportació dels 150 anys de la nostra escola. Després de les ponències, es va projectar una presentació digital que recollia l'evolució de l'escola des dels inicis fins avui dia. Aquest acte va acabar amb la conferència del professor i escriptor Sr. Francesc Torralba: "On va l'educació avui?" La consellera d'Ensenyament en funcions, la Sra. Irene Rigau, no va poder assistir a l'acte per motius d'agenda, però va fer arribar una carta en la qual agraià la tasca feta per les missioneres i l'actual Fundació al llarg de tants anys i encoratjava a seguir educant amb esperit de millora i de confiança en el futur.

El dia 13 de desembre es va celebrar una missa oficiada per monsenyor bisbe Francesc Pardo i mossèn Narcís Ponsatí. Després es va fer un dinar a l'escola en què va assistir una representació important de religioses, representants

del Patronat, els claudres dels dos centres educatius: Sant Josep i Cor de Maria i representants de l'AMPA.

A més a més, els alumnes durant el primer trimestre varen treballar algun aspecte de la nostra escola. Una mostra d'aquests treballs es varen portar a l'exposició que es va fer al vestíbul de l'Ajuntament des del 15 de febrer al 15 de març. A més dels treballs dels alumnes, hi va haver el material relacionat amb la nostra escola recollit durant el primer trimestre i cedit per antics alumnes. El primer dia de l'exposició es va fer una inauguració en la qual vam convidar l'equip de govern de l'Ajuntament, les famílies, els equips directius i els claudres de tots els centres educatius de la nostra localitat i la ciutadania. Durant el temps que va durar l'exposició els alumnes de l'escola la varen anar a visitar.

El 29 de gener de 2016, el bisbat de Girona, a través de la Delegació Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, va concedir el premi Sant Fèlix a la nostra escola per la seva activitat docent i de servei a la societat durant els seus 150 anys. El lliurament d'aquest premi es va fer en el dinar de germanor a finals del tercer trimestre. També es va celebrar una missa a la parròquia del Monestir. En aquest dinar de germanor es va convidar tota la comunitat educativa i els ciutadans. A més a més, va haver una taula popular d'antics alumnes que explicaven records i vivències de la seva estada a l'escola.

Ha estat un any intens i festiu per la celebració dels 150 anys de la nostra escola. Aquesta s'ha dut a terme du-

rant el curs acadèmic 2015-2016 amb diferents activitats, ha estat present en la vida de l'escola i ens ha permès reflexionar d'on venim i cap a on volem anar. Venim d'una llarga tradició. Sempre s'ha tingut la inquietud d'adaptar-nos als nous temps i a les necessitats dels nostres alumnes, tal com ho varen fer les religioses de les Missioneres Cor de Maria, el 1865, acollides pel pare fundador d'aquesta congregació, el Dr. Joaquim Masmitjà, juntament amb les *Beates Blanques*, quan varen decidir fundar una escola per atendre aquelles nenes de les classes socials més desfavorides, excloses del sistema educatiu. Nosaltres ara, volem continuar amb aquesta sensibilitat per detectar les necessitats dels infants, amb la formació permanent del professorat, el treball en equip, la implementació del projecte de qualitat que ens permet revisar i millorar contínuament la nostra tasca educativa i amb la il·lusió per la feina que fem, desitgem i treballem perquè la nostra escola pugui fer 150 anys més. Estem molt orgullosos i endavant!!!

Marta Guillén

Cap d'Estudis d'educació infantil del CE Cor de Maria

Exposició sobre els 150 anys

Durant la segona quinzena de febrer i la primera de març es va fer una exposició, al vestíbul de l'Ajuntament, dels treballs dels alumnes del centre Cor de

Maria. Durant el primer trimestre del curs 2015-2016, els diferents grups-classe varen treballar una temàtica relacionada amb la nostra escola. Els de P-3 varen parlar de com és la nostra escola i les mestres varen recollir les aportacions en un escrit; els de P-4 varen treballar els arbres del pati de dalt que són una icona perquè tenen molts anys i els ocells habituals que hi observem. Els alumnes de P-5 varen confeccionar un mural per mostrar com eren les bates dels infants que es portaven fa una colla d'anys. Els de cicle inicial varen reflectir els valors que volem transmetre en el treball diari, tenint-los com a model en la vida habitual de la classe i a la resta de l'escola. Els alumnes de cicle mitjà varen representar amb diferents tècniques plàstiques alguns espais del centre. Els més grans, els del cicle superior, varen elaborar un mural per treballar el nostre pas del temps per l'escola.

A l'exposició també hi vam exposar el material vinculat amb la nostra escola cedit per antics alumnes i que vam recollir durant el primer trimestre del curs 2015-2016.

A tots ells, volem donar les gràcies pel seu treball i col·laboració. Aquesta exposició no hagués estat possible sense la participació dels nostres alumnes i dels antics alumnes.

Equip Directiu

La revista L'ARJAU agraeix que totes les persones que detectin alguna errada o mancança en la informació que publica la revista la comuniquin per tal que pugui ser esmenada en la fe d'errades corresponent i també en les bases de dades de l'Arxiu Municipal.

A la fotografia de les pàgines 4 i 5, entre Enric Descayre i Mn. Gurmésind Vilagrà, la persona que no havíem identificat és Antoni Ametller Arxer.

A la pàgina 10, en la fotografia de la dreta, la persona que aguanta la mandíbula i que no havíem identificat és Santiago Alcobé Noguera, catedràtic d'Antropologia i rector de la Universitat de Barcelona entre 1963 i 1965.

A la pàgina 18, al peu de la fotografia superior, en lloc de Josep Canadell, ha de dir Joan Canadell.

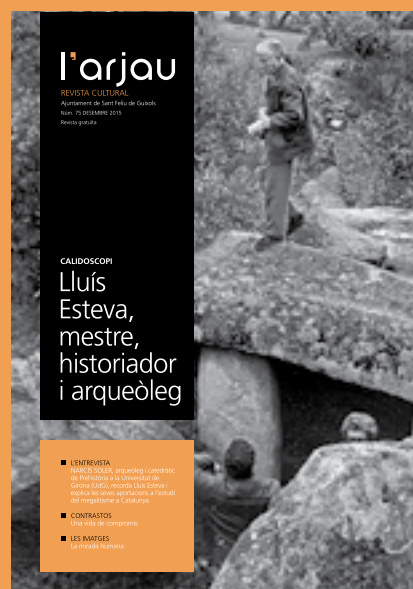
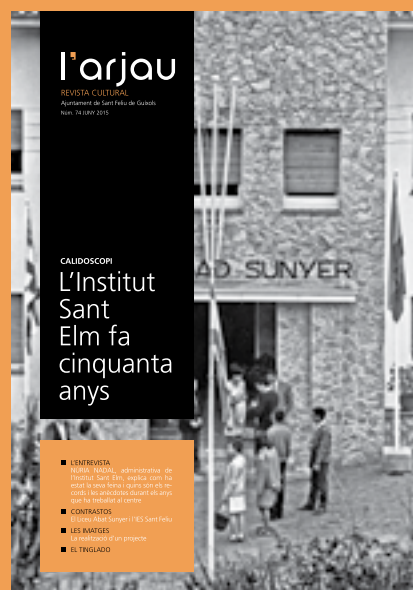
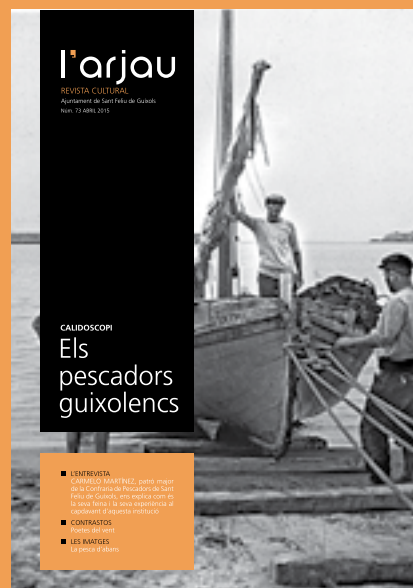
A les pàgines 25 i 26, als peus de les fotografies superior i inferior, respectivament, la persona que no havíem identificat és el Sr. Anselmo Sánchez.

A la pàgina 28, al peu de fotografia en lloc de Josep Girona ha de dir Lluís Esteve.

A la pàgina 33, al peu de la fotografia superior, en lloc de Joan Soler ha de dir Joan Torrent.

A la pàgina 47, en el peu de la fotografia superior, en lloc de Lluís Forn ha de dir Josep Forn.

Els darrers números...

On aconseguir L'Arjau?

L'ARJAU és una revista editada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols que tracta temes culturals del municipi i el seu entorn. Aquesta publicació es distribueix de manera gratuïta i es pot trobar en els estancs i llibreries de Sant Feliu de Guíxols o en els serveis municipals següents: Botiga del Monestir, Oficina d'Informació Ciudadana, Punt d'Informació Juvenil, Guíxols Desenvolupament (estació d'autobusos), centres cívics de Vilartagues i Tueda, Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit i Arxiu Municipal.

Descarrega'l també a:
www.guixols.cat/cultura/arxiu-municipal/larjau-revista-cultural.html

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 76 JUNY 2016

Revista gratuïta

